

Hoofdpijnen van de instellingswet van het zbo ProRail

I Algemeen

- ProRail wordt omgevormd tot een *publiekrechtelijk zbo met eigen rechtspersoonlijkheid*. Een *zelfstandig bestuursorgaan* is een bestuursorgaan dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan de minister en belast is met eigen taken en bevoegdheden. Een *publiekrechtelijk zbo* is een zbo dat bij wet is ingesteld. De *eigen rechtspersoonlijkheid* van het bestuursorgaan brengt mee dat de organisatie juridisch los staat van de rechtspersoon 'Staat' en zelfstandig rechten en plichten kan aangaan met andere natuurlijke personen of rechtspersonen.
- De omvorming van ProRail wordt gerealiseerd door middel van een instellingswet. Deze instellingswet is qua hoofdbestanddeel een (wijzigings)wet die de Spoorwegwet wijzigt. De voorschriften inzake het zbo worden op het moment van inwerkingtreding van de instellingswet opgenomen in een hoofdstuk in de Spoorwegwet.
- De omvorming leidt tot een nieuw stelsel van aansturing van en verantwoording door ProRail. De oude systematiek van aansturing en verantwoording door middel van het aandeelhouderschap van ProRail B.V., de concessie (BOV) en de subsidiering (aanleg en BOV) wordt beëindigd.
- De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (hierna: de Kaderwet) wordt op het zbo ProRail van toepassing. Deze wet omvat de hoofdpijnen van de aansturing van en de verantwoording door zbo's. Wat in de Kaderwet is geregeld, wordt niet geregeld in de Spoorwegwet. De Spoorwegwet is dus wat betreft de sturing en verantwoording aanvullend.
- Van de regulering van het zbo ProRail worden in de Spoorwegwet de hoofdzaken opgenomen. Uitwerking en aanvulling van deze hoofdzaken zal zoveel mogelijk plaatsvinden in lagere regelgeving. De Spoorwegwet zal daarom grondslagen bevatten om bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) of bij ministeriële regeling voorschriften te stellen.
- De vermogensbestanddelen van ProRail B.V. zullen aan het zbo ProRail worden overgedragen. Of hetzelfde geldt voor het juridisch eigendom van hoofdspoorweginfrastructuur dat nu nog bij Railinfratrust B.V. berust, moet nog worden bepaald.
- Lang niet alle aspecten van de omvorming van ProRail hebben een juridisch karakter. Belangrijke voorbeelden daarvan zijn het traject gericht op cultuurverandering en de ontwikkeling van een sturings- en toezichtvisie met betrekking tot het functioneren van de driehoek eigenaar (SG) – opdrachtgever (DG Mo) – opdrachtnemer (ProRail).

II De inhoud van de instellingswet/Spoorwegwet

1. Institutioneel

De Spoorwegwet zal de inrichting van het zbo ProRail regelen.

- Er wordt een bestuursorgaan ingesteld genaamd ProRail.
- Het zbo ProRail krijgt rechtspersoonlijkheid: hierdoor bestaat er een juridisch zelfstandige organisatie van het bestuursorgaan ProRail los van de rechtspersoon Staat, die zelf rechten en plichten kan dragen.
- Het zbo ProRail krijgt een raad van bestuur. Eventueel kan het zbo bij wet andere organen krijgen of worden verplicht deze in te richten (bijvoorbeeld een raad van toezicht, raad van advies, auditcomité of een gebruikersraad).
- De raad van bestuur zal worden verplicht een bestuursreglement vast te stellen. Het gaat hier om een reglement over onder andere de wijze van besluitvorming van de raad van bestuur en de interne verdeling van taken en bevoegdheden. De minister¹ heeft op grond van de Kaderwet een goedkeuringsbevoegdheid met betrekking tot dit reglement.²

¹ Waar in deze notitie wordt gesproken over de bevoegdheden van de minister, gaat het in casu om bevoegdheden die overeenkomstig de geldende taakverdeling zouden worden uitgeoefend door de staatssecretaris van IenW.

² Artikel 11, eerste lid, Kaderwet.

- De Kaderwet regelt de wijze van benoeming, schorsing en ontslag en de bezoldiging van bestuursleden.³ De Spoorwegwet zal de wijze van benoeming en eventuele bezoldiging/schadeloosstelling van de leden van andere krachtens de Spoorwegwet ingestelde organen regelen.

2. Taken en bevoegdheden

De Spoorwegwet en andere wetgeving zullen de taken en bevoegdheden van het zbo ProRail regelen.

- ProRail zal wettelijke taken krijgen toebedeeld. De taken van ProRail worden in beginsel in de Spoorwegwet opgenomen. Het gaat dan in ieder geval om de taken die ProRail B.V. nu ook al uitvoert, zoals:
  - de realisatie van de aanleg, de verbetering, de exploitatie, het onderhoud en de vernieuwing van de hoofdspoorweginfrastructuur;
  - de zogeheten 'essentiële functies' van richtlijn 2012/34/EU (besluitvorming inzake toewijzing van treinpaden en infrastructuurheffingen);
  - werken voor derden.
 Daarnaast kunnen bij of krachtens andere wetten (zoals de Omgevingswet) taken aan het zbo ProRail worden toebedeeld.
- Het zbo ProRail zal bij of krachtens de Spoorwegwet of andere wetten publiekrechtelijke bevoegdheden krijgen toebedeeld. Welke bevoegdheden dit zijn, moet nog worden vastgesteld. Het kan bijvoorbeeld gaan om bevoegdheden die ProRail B.V. of werknemers van ProRail nu al, al dan niet in mandaat, uitoefenen (zoals de verlening van spoorwegomgevingsvergunningen).
- Onduidelijk is welke activiteiten ProRail B.V. nu allemaal verricht en in hoeverre die onder de (toekomstige) wettelijke taken kunnen worden geschaard. Daarbij kan ook aan de orde komen of ProRail andere (markt)activiteiten zal mogen verrichten dan de wettelijke taken en bevoegdheden. Als dat wenselijk is, zal daartoe bij of krachtens de Spoorwegwet geregeld worden dat de minister voor deze activiteiten zijn voorafgaande instemming moet verlenen.
- Ter financiering van een aantal wettelijke taken en bevoegdheden zal de bevoegdheid worden toebedeeld om tarieven vast te stellen. Als deze bevoegdheid bij of krachtens de Spoorwegwet is toegekend, heeft de minister ingevolge de Kaderwet een goedkeuringsbevoegdheid.⁴ Dit mag ingevolge richtlijn 2012/34/EU evenwel niet gelden voor de gebruiksvergoeding. Hiervoor dient in de Spoorwegwet een uitzondering op de goedkeuringsbevoegdheid te worden opgenomen.

3. Sturing en verantwoording (algemeen)

De Kaderwet is leidend voor de sturing en verantwoording van het zbo. De Spoorwegwet is aanvullend.

- De Kaderwet bevat verschillende bevoegdheden van de minister en verplichtingen van het zbo betreffende de sturing en verantwoording van het zbo. Het betreft:
  - Een zbo stelt jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag op.⁵
  - Een zbo verstrekt desgevraagd aan de minister alle voor de uitoefening van diens taak benodigde inlichtingen. De minister kan inzage vorderen van alle zakelijke gegevens en bescheiden, indien dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig is.⁶
  - De minister kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot de taakuitoefening door een zbo.⁷

³ Artikelen 12 en 14, eerste lid, Kaderwet.

⁴ Artikel 17, eerste lid, Kaderwet.

⁵ Artikel 18, eerste lid, Kaderwet.

⁶ Artikel 20, eerste lid, Kaderwet.

⁷ Artikel 21, eerste lid, Kaderwet.

- De minister kan een besluit van een zbo vernietigen.⁸
- Indien naar het oordeel van de minister een zbo zijn taak ernstig verwaarloost, kan de minister de noodzakelijke voorzieningen treffen.⁹
- De minister zendt elke vijf jaar een verslag aan beide kamers der Staten-Generaal ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van een zbo.¹⁰
- Onderzocht moet worden of de bevoegdheden in de Kaderwet voldoende zijn voor de (algemene) sturing en verantwoording betreffende de taken van het zbo ProRail. Er kan, al dan niet met het oog op specifieke taken, behoefte bestaan om deze algemene kaders bij of krachtens de Spoorwegwet aan te vullen of nader in te vullen. Zo kan de behoefte bestaan om in de Spoorwegwet aan het zbo ProRail de verplichting op te leggen een meerjarenbeleidsplan op te stellen dat door de minister moet worden goedgekeurd. In dit meerjarenbeleidsplan beschrijft het zbo hoe het in aankomende jaren wettelijke taken ter hand zal nemen mede gelet op de bestaande financiële kaders. Ook kunnen bij of krachtens de Spoorwegwet nadere regels worden gesteld inzake de inhoud van het jaarverslag, zodat helder is hoe en waarover ProRail verantwoording aflegt.
- Hoewel in de sturings- en toezichtvisie vooral afspraken worden gemaakt over de afstemming rond het functioneren van de driehoek eigenaar-opdrachtgever-opdrachtnemer, kan bij het opstellen daarvan ook de behoefte ontstaan nadere afspraken over de verhouding tussen IenW en het zbo ProRail in regelgeving op te nemen. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om afspraken over de informatiestromen tussen beide. In ieder geval is raadzaam om in de instellingswet een grondslag op te nemen om ten behoeve van de sturing en verantwoording nadere regels te kunnen stellen.
- Bovengenoemde bevoegdheden van de Kaderwet zijn niet in alle gevallen verenigbaar met de richtlijn 2012/34/EU. Daarom zal in de Spoorwegwet bijvoorbeeld de bevoegdheid om beleidsregels te stellen en besluiten te vernietigen geheel of gedeeltelijk worden ingeperkt of uitgezonderd.
- Beseft moet worden dat een aanzienlijk deel van de aansturing van ProRail plaatsvindt door de reeds bestaande (veelal technische) regulering betreffende de taken die door ProRail worden uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan bestaande regelgeving ter implementatie van richtlijn 2012/34/EU (één Europese Spoorwegruimte) en richtlijn 2016/798/EU (veiligheid op het spoor). De instellingswet zal mogelijk wijzigingen aanbrengen in deze regulering, maar richt zich hier in hoofdzaak niet op.

4. Sturing en verantwoording (financieel)

De Kaderwet is leidend voor de financiële sturing en verantwoording van het zbo. De Spoorwegwet is aanvullend.

- De Kaderwet bevat verschillende bevoegdheden van de minister en verplichtingen van het zbo die betrekking hebben op de financiële sturing en verantwoording van het zbo.
  - Een zbo dat geen onderdeel is van de Staat, zendt jaarlijks voor een door de minister vast te stellen datum aan de minister de begroting voor het daaropvolgende jaar.¹¹
  - De Kaderwet bevat voorschriften inzake de vorm en inhoud van de begroting.¹²
  - Het besluit tot vaststelling van de begroting behoeft de goedkeuring van de minister.¹³

⁸ Artikel 22, eerste lid, Kaderwet.

⁹ Artikel 23, eerste lid, Kaderwet.

¹⁰ Artikel 39, eerste lid, Kaderwet.

¹¹ Artikel 26 Kaderwet.

¹² Artikel 27 en 29 Kaderwet.

¹³ Artikel 29, eerste lid, Kaderwet.

- De minister kan bepalen dat een zbo zijn voorafgaande instemming behoeft voor een aantal ingrijpende beslissingen inzake de bedrijfsvoering en continuïteit van de organisatie.¹⁴
  - Een zbo vormt een egaliseriereserve. Het verschil tussen de gerealiseerde baten van een zbo en de gerealiseerde lasten van de activiteiten komt ten gunste onderscheidenlijk ten laste van de egaliseriereserve.¹⁵
  - Tegelijk met het jaarverslag dient een zbo de jaarrekening bij de minister in.¹⁶
  - Het besluit tot vaststelling van de jaarrekening behoeft de goedkeuring van de minister.¹⁷
- Er zal behoefte bestaan om deze algemene kaders aan te vullen of nader in te vullen. Op het zbo ProRail zal bijvoorbeeld het zogenaamd 'Gemeenschappelijk normenkader voor financieel beheer, verantwoording en intern toezicht' van toepassing zijn. Dit (beleidsmatige) normenkader is van toepassing op instellingen die een publiek belang dienen en bevat minimumeisen die leidend zijn voor de inrichting van een ordentelijk financieel beheer. Instrumenten die in het Normenkader financieel beheer genoemd worden zijn:
    - een jaarplan met bijbehorende meerjarenbegroting;
    - planning- en controlsysteem;
    - een goede administratieve organisatie en systeem van interne beheersing;
    - een risicobeheerssysteem;
    - een transparante (financiële) jaarverantwoording;
    - een helder governancestelsel.
 Deze eisen zullen in principe in de regelgeving worden opgenomen. Dit kan deels in de Spoorwegwet zelf en deels in lagere regelgeving die wordt vastgesteld op basis van grondslagen die in de Spoorwegwet worden opgenomen. Daarnaast kan bijvoorbeeld in de Spoorwegwet een verplichting voor ProRail worden opgenomen om een financieel reglement vast te stellen dat moet worden goedgekeurd door de minister.
  - Overeenkomstig de Kaderwet kan worden vastgesteld welke beslissingen van het zbo betreffende de bedrijfsvoering en continuïteit van de organisatie de voorafgaande instemming van de minister behoeven.¹⁸ Dit kan in de Spoorwegwet en lagere regelgeving worden geregeld.

5. Overgangsrecht en overige bepalingen

- De instellingswet zal een bepaling bevatten betreffende de overgang van de vermogensbestanddelen van het ProRail B.V. naar het zbo ProRail. Deze bepaling zorgt voor de overgang van activa en passiva onder algemene titel, waaronder alle overeenkomsten, inclusief de arbeidsovereenkomsten, op het zbo ProRail.
- Of de instellingswet een bepaling zal bevatten betreffende de overgang van het juridisch eigendom van de hoofdspoorweginfrastructuur van Railinfratrust B.V. naar het zbo ProRail danwel naar de Staat moet nog worden bepaald.
- De Kaderwet schrijft voor dat op het personeel in dienst van een publiekrechtelijk zbo dat geen onderdeel uitmaakt van de Staat, de rechtspositieregels die gelden voor de ambtenaren die zijn aangesteld bij ministeries, van overeenkomstige toepassing zijn.¹⁹ Deze bepaling zal in de Spoorwegwet buiten toepassing worden gelaten om te realiseren dat arbeidsvoorwaarden van de werknemers van ProRail ongewijzigd blijven.

III Uitgangspunten vormgeving instellingswet

¹⁴ Artikel 32 Kaderwet.

¹⁵ Artikel 33, eerste en tweede lid, Kaderwet.

¹⁶ Artikel 34, eerste lid, Kaderwet.

¹⁷ Artikel 34, tweede lid, Kaderwet.

¹⁸ Artikel 32 Kaderwet.

¹⁹ Artikel 15 Kaderwet.

- In de instellingswetgeving wordt aangesloten bij de principes van de modernisering Spoorwegwet.
- In de instellingswetgeving wordt aangesloten bij terminologie uit Europees recht, inclusief dynamische verwijzingen.
- Er wordt aangesloten bij de instellingswetgeving van andere IenW-zbo's voor zover mogelijk.
- Er wordt een heldere systematiek voor de verdeling van onderwerpen over verschillende niveaus van regelgeving gehanteerd: zo veel mogelijk uitwerking op een zo laag mogelijk niveau (De grondslagen daarvoor worden in de wet opgenomen).
- Er worden eenduidige wetstechnische keuzes gehanteerd zoals artikelkopjes en modern taalgebruik.
- De instellingswetgeving moet toekomstbestendig en voldoende flexibel zijn.
- Alleen dat wat nodig is voor de omvorming tot zbo wordt opgenomen in de instellingswetgeving.

agenda

Bestuurskern

Directie
Bestuursondersteuning
Bestuursadvies

Den Haag
Postbus 91503
2509 EC Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e
5.1.2e @minienm
.nl

Datum

3 april 2018

Betreft	Stafoverleg staatssecretaris met loco-SG
Vergaderdatum	3 april 2018
Vergadertijd	09:45 - 10:30
Vergaderplaats	Maaszaal
Deelnemers	Staatssecretaris, loco-SG, programmamanager Transitie ProRail, FMC, DBO-adviseurs, PA, woordvoering

---

1. Opening en mededelingen

Transitie ProRail

2. Voortgangsrapportage (stuk bijgevoegd)
3. Hoofdlijnen Instellingswet zbo ProRail (stukken bijgevoegd)
4. Opzet brief aan Tweede Kamer Q2 (stuk bijgevoegd)

Zbo-/agentschaps-/aandeelhouderszaken

-

5. Rondvraag en sluiting

Voortgangsrapportage Project Omvorming ProRail

Aan: de staatssecretaris (t.b.v. staf loco-SG)

Datum: 27 maart 2018

Planning:

Maand	Mijlpaal	Wie	Op schema?
afgerond			
Februari	22/2 Aftrapbijeenkomst met RvB, Exco en directeuren/MT-leden IenW	Staatssecretaris trapt af (1 ^e uur)	
Maart	14/3 Staf loco-SG over sturing en verantwoording (gedachtenvormend)	Staf loco-SG	
Maart	15/3 Directeurenoverleg IenW (o.a. oversturingsmodel)	Loco-SG	
Maart	20/3 Staf loco-SG over btw-effecten en opbrengsten aftrapbijeenkomst	Staatssecretaris Loco-SG/ team	
Maart	21/3 Gezamenlijke aftrap beide teams	Team IenW ProRail	
Maart	30/3 Gezamenlijke stuurgroep	Loco-SG	
2018			
Maart	28/3 Locov	Team IenW ProRail	
April	3/4 Staf loco-SG: wetgeving, plan van aanpak (mondeling), eerste opzet brief, terugblik aftrap medewerkers	Staatssecretaris	
April	6 april Concept Plan van aanpak omvorming	Kernteam IenW-ProRail	
April	16/4 Werkbezoek ProRail waarbij met medewerkers wordt gesproken	Staatssecretaris	
April	20/4 Gezamenlijke stuurgroep	Loco-SG	
April	Bijeenkomst stakeholders Plan van Aanpak	Team	
April	Start informele consultatie	Team	
Mei	Brief aan Tweede Kamer over planning	Staatssecretaris	
Juni	6 juni AO spoor	Staatssecretaris	
Juni	Bijeenkomst stakeholders voortgang	Team	
Juni	Start formele consultatie (ARK, ACM, internetconsultatie, etc.)	Staatssecretaris	
November	Bijeenkomst stakeholders voortgang	Team	
December	Behandeling in voorportalen MR	Staatssecretaris	
2019			
Januari	Aanbieding bij RvS		
Juni	Indiening bij Tweede Kamer		
2020			
April	Indiening Eerste Kamer		
Oktober	Publicatie in staatsblad		
2021			
Januari	Inwerkingtreding		

Voortgang:

Gezamenlijke stuurgroep

De gezamenlijke stuurgroep van 20 maart kon wegens agenda-technische bij ProRail niet doorgaan. Deze heeft nu plaatsgevonden op 30 maart. Daarom krijgt u nu een mondelinge terugkoppeling.

Plan van Aanpak

We zijn bezig een plan van aanpak voor de omvorming op te stellen waarin. Bij het opstellen van het plan van aanpak wordt ondersteuning verleend door Accenture. Accenture begeleidt het proces, IenW en ProRail zijn verantwoordelijk voor de inhoud. Aan de Tweede Kamer is toegezegd in Q2 te informeren over de aanpak en de planning. Het plan van aanpak moet daarvoor begin april gereed zijn.

Kick-off medewerkers

De kick-off medewerkers vond plaats op 21 maart 2018 in de Jaarbeurs in Utrecht. De inrichting van de middag was vergelijkbaar aan de gezamenlijke kick-off met de leidinggevenden. De algehele sfeer was positief waarbij constructief meegedacht werd. Deze sessie voorzorg in een duidelijke behoefte. Wij willen dan ook periodiek medewerkersbijeenkomsten organiseren.

Werkbezoek OR

U heeft aangegeven in gesprek te willen met de OR van ProRail. De OR is bereid hiertoe een werkbezoek te organiseren waarmee ook met de OR gesproken wordt. Dit werkbezoek is ingepland op 16 april tussen 10:30 en 12:30 a.s. Het conceptprogramma heeft u in de week van 26 maart via protocol ontvangen.

Juridisch werkspoor

Er wordt gewerkt aan het wetsvoorstel en de memorie van toelichting. In de week van 19 maart zal een concept wetsvoorstel aan de verschillende MT's worden aangeboden ter bespreking. De voornaamste opmerkingen uit deze sessies zijn als annotatie bij uw stukken toegevoegd. Daarnaast zijn twee inhoudelijke notities opgesteld over 'Waar wordt juridisch en economisch eigendom van de hswi belegd?' en 'Aanleg'. Hiervoor is input bij ProRail verzameld. Deze notities worden tijdens het DO van 12 april worden besproken.

Risico's

Risico	Beheersingsmaatregel	Actueel
Arbeidsvoorwaarden: effect op arbeidsvoorwaarden en rechtspositie	Aanpassen wet en lagere regelgeving. Daarover is a afspraak met Minister van BZK gemaakt.	Gesprekken met ProRail gestart.
Fiscaliteit: effect op investeringsruimte	Afspraak met Minister van Financiën gemaakt.	Schriftelijke bevestiging in beleidsbrief.
Fiscaliteit: Via BTW en gebruiksvergoeding effect op prijs treinkaartje	Plan van aanpak gemaakt met oplossingsvarianten.	Focus eerst op gedeeltelijke behoud BTW-status en mogelijke aanpassing VMT-deel gebruiksvergoeding
Wetgeving: datum 1-1-2021 niet gehaald	Opstellen op plan van aanpak (eerste concept in april)	Risico-inschatting maken op basis van plan van aanpak

Hoofdpijnen van de instellingswet van het zbo ProRail

In het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' is opgenomen dat ProRail wordt omgevormd tot een publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) met eigen rechtspersoonlijkheid.¹ ProRail is nu een B.V. die door de IenW wordt aangestuurd door middel van het aandeelhouderschap van de vennootschap, een concessie (BOV) en subsidieverlening (aanleg en BOV). De omvorming heeft tot doel om de organisatie van ProRail vorm te geven op een wijze die past bij de publieke taken die ProRail uitvoert, de sturing van ProRail te vereenvoudigen en de publieke verantwoording over de wettelijke taken en besteding van publieke middelen te versterken. Deze notitie heeft als doel inzicht te geven in de hoofdpijnen van de wet op grond waarvan de omvorming gestalte zal krijgen.

I Algemeen

- ProRail wordt omgevormd tot een *publiekrechtelijk zbo met eigen rechtspersoonlijkheid*. Een *zelfstandig bestuursorgaan* is een bestuursorgaan dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan de minister en belast is met eigen taken en bevoegdheden. Een *publiekrechtelijk zbo* is een zbo dat bij wet is ingesteld. De *eigen rechtspersoonlijkheid* van het bestuursorgaan brengt mee dat de organisatie juridisch los staat van de rechtspersoon 'Staat' en zelfstandig rechten en plichten kan aangaan met andere natuurlijke personen of rechtspersonen.
- De omvorming van ProRail wordt gerealiseerd door middel van een instellingswet. Deze instellingswet is qua hoofdbestanddeel een (wijzigings)wet die de Spoorwegwet wijzigt. De voorschriften inzake het zbo worden op het moment van inwerkingtreding van de instellingswet opgenomen in een hoofdstuk in de Spoorwegwet.
- De oude systematiek van aansturing en verantwoording door middel van het aandeelhouderschap van ProRail B.V., de concessie (BOV) en de subsidiering (aanleg en BOV) verdwijnt.
- De omvorming leidt tot een nieuw stelsel van aansturing van en verantwoording door ProRail.
- De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (hierna: de Kaderwet) wordt op het zbo ProRail van toepassing. Deze wet omvat de hoofdpijnen van de aansturing van en de verantwoording door het zbo.
- Wat in de Kaderwet is geregeld, wordt niet geregeld in de Spoorwegwet. De Spoorwegwet is dus wat betreft de sturing en verantwoording aanvullend.
- Van de regulering van het zbo ProRail worden in de Spoorwegwet de hoofdzaken opgenomen. Uitwerking en aanvulling van deze hoofdzaken zal zoveel mogelijk plaatsvinden in lagere regelgeving. De Spoorwegwet zal daarom grondslagen bevatten om bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) of bij ministeriële regeling voorschriften te stellen.
- De vermogensbestanddelen van ProRail B.V. zullen aan het zbo ProRail worden overgedragen. Of hetzelfde geldt voor het juridisch eigendom van hoofdspoorweginfrastructuur dat nu nog bij Railinfratrust B.V. berust, moet nog worden bepaald.
- Lang niet alle aspecten van de omvorming van ProRail hebben een juridisch karakter. Belangrijke voorbeelden daarvan zijn het traject gericht op cultuurverandering en de ontwikkeling van een sturings- en toezichtvisie met betrekking tot het functioneren van de driehoek eigenaar (SG) – opdrachtgever (DG Mo) – opdrachtnemer (ProRail).
- Bij onvoldoende functioneren van het zbo ProRail kan IenW interveniëren door toepassing van de bevoegdheden die op basis van de Kaderwet en de Spoorwegwet ter beschikking staan (het opleggen van een boete bijvoorbeeld behoort in principe niet langer tot de mogelijkheden). Het beleid op welk moment via welke bevoegdheid kan worden geïntervenieerd (een interventieladder) wordt neergelegd in een beleidskader.

II De inhoud van de instellingswet/Spoorwegwet

1. Institutioneel

¹ Vertrouwen in de toekomst, Regeerakkoord 2017 – 2021, VVD, CDA, D66 en ChristenUnie, 10 oktober 2017.

De Spoorwegwet zal de inrichting van het zbo ProRail regelen.

- Er wordt een bestuursorgaan ingesteld genaamd ProRail.
- Het zbo ProRail krijgt rechtspersoonlijkheid: hierdoor bestaat er een juridisch zelfstandige organisatie van het bestuursorgaan ProRail los van de rechtspersoon Staat, die zelf rechten en plichten kan dragen.
- Het zbo ProRail krijgt een raad van bestuur. Eventueel kan het zbo bij wet andere organen krijgen of worden verplicht deze in te richten (bijvoorbeeld een raad van toezicht, raad van advies, auditcomité of een gebruikersraad).
- De raad van bestuur zal worden verplicht een bestuursreglement vast te stellen. Het gaat hier om een reglement over onder andere de wijze van besluitvorming van de raad van bestuur en de interne verdeling van taken en bevoegdheden. De minister² heeft op grond van de Kaderwet een goedkeuringsbevoegdheid met betrekking tot dit reglement.³
- De Kaderwet regelt de wijze van benoeming, schorsing en ontslag en de bezoldiging van bestuursleden.⁴ De Spoorwegwet zal de wijze van benoeming en eventuele bezoldiging/schadeloosstelling van de leden van andere krachtens de Spoorwegwet ingestelde organen regelen.

2. Taken en bevoegdheden

De Spoorwegwet en andere wetgeving zullen de taken en bevoegdheden van het zbo ProRail regelen.

- ProRail zal wettelijke taken krijgen toebedeeld. De taken van ProRail worden in beginsel in de Spoorwegwet opgenomen. Het gaat dan in ieder geval om de taken die ProRail B.V. nu ook al uitvoert, zoals:
  - de realisatie van de aanleg, de verbetering, de exploitatie, het onderhoud en de vernieuwing van de hoofdspoorweginfrastructuur;
  - de zogeheten 'essentiële functies' van richtlijn 2012/34/EU (besluitvorming inzake toewijzing van treinpaden en infrastructuurheffingen);
  - werken voor derden.

Daarnaast kunnen bij of krachtens andere wetten (zoals de Omgevingswet) taken aan het zbo ProRail worden toebedeeld.

- Het zbo ProRail zal bij of krachtens de Spoorwegwet of andere wetten publiekrechtelijke bevoegdheden krijgen toebedeeld. Welke bevoegdheden dit zijn, moet nog worden vastgesteld. Het kan bijvoorbeeld gaan om bevoegdheden die ProRail B.V. of werknemers van ProRail nu al, al dan niet in mandaat, uitoefenen (zoals de verlening van spoorwgomgevingsvergunningen).
- Onduidelijk is welke activiteiten ProRail B.V. nu allemaal verricht en in hoeverre die onder de (toekomstige) wettelijke taken kunnen worden geschaard. Daarbij kan ook aan de orde komen of ProRail andere (markt)activiteiten zal mogen verrichten dan de wettelijke taken en bevoegdheden. Als dat wenselijk is, zal daartoe bij of krachtens de Spoorwegwet geregeld worden dat de minister voor deze activiteiten zijn voorafgaande instemming moet verlenen.
- Ter financiering van een aantal wettelijke taken en bevoegdheden zal de bevoegdheid worden toebedeeld om tarieven vast te stellen. Als deze bevoegdheid bij of krachtens de Spoorwegwet is toegekend, heeft de minister ingevolge de Kaderwet een goedkeuringsbevoegdheid.⁵ Dit mag ingevolge richtlijn 2012/34/EU evenwel niet gelden voor de gebruiksvergoeding. Hiervoor dient in de Spoorwegwet een uitzondering op de goedkeuringsbevoegdheid te worden opgenomen.

3. Sturing en verantwoording (algemeen)

² Waar in deze notitie wordt gesproken over de bevoegdheden van de minister, gaat het in casu om bevoegdheden die overeenkomstig de geldende taakverdeling zouden worden uitgeoefend door de staatssecretaris van IenW.

³ Artikel 11, eerste lid, Kaderwet.

⁴ Artikelen 12 en 14, eerste lid, Kaderwet.

⁵ Artikel 17, eerste lid, Kaderwet.

De Kaderwet is leidend voor de sturing en verantwoording van het zbo. De Spoorwegwet is aanvullend.

- De Kaderwet bevat verschillende bevoegdheden van de minister en verplichtingen van het zbo betreffende de sturing en verantwoording van het zbo. Het betreft:
  - Een zbo stelt jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag op.⁶
  - Een zbo verstrekt desgevraagd aan de minister alle voor de uitoefening van diens taak benodigde inlichtingen. De minister kan inzage vorderen van alle zakelijke gegevens en bescheiden, indien dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig is.⁷
  - De minister kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot de taakuitoefening door een zbo.⁸
  - De minister kan een besluit van een zbo vernietigen.⁹
  - Indien naar het oordeel van de minister een zbo zijn taak ernstig verwaarloost, kan de minister de noodzakelijke voorzieningen treffen.¹⁰
  - De minister zendt elke vijf jaar een verslag aan beide kamers der Staten-Generaal ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van een zbo.¹¹
- Onderzocht moet worden of de bevoegdheden in de Kaderwet voldoende zijn voor de (algemene) sturing en verantwoording betreffende de taken van het zbo ProRail. Er kan, al dan niet met het oog op specifieke taken, behoefte bestaan om deze algemene kaders bij of krachtens de Spoorwegwet aan te vullen of nader in te vullen. Zo kan de behoefte bestaan om in de Spoorwegwet aan het zbo ProRail de verplichting op te leggen een meerjarenbeleidsplan op te stellen dat door de minister moet worden goedgekeurd. In dit meerjarenbeleidsplan beschrijft het zbo hoe het in aankomende jaren wettelijke taken ter hand zal nemen mede gelet op de bestaande financiële kaders. Ook kunnen bij of krachtens de Spoorwegwet nadere regels worden gesteld inzake de inhoud van het jaarverslag, zodat helder is hoe en waarover ProRail verantwoording aflegt.
- Hoewel in de sturings- en toezichtvisie vooral afspraken worden gemaakt over de afstemming rond het functioneren van de driehoek eigenaar-opdrachtgever-opdrachtnemer, kan bij het opstellen daarvan ook de behoefte ontstaan nadere afspraken over de verhouding tussen IenW en het zbo ProRail in regelgeving op te nemen. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om afspraken over de informatiestromen tussen beide. In ieder geval is raadzaam om in de instellingswet een grondslag op te nemen om ten behoeve van de sturing en verantwoording nadere regels te kunnen stellen.
- Bovengenoemde bevoegdheden van de Kaderwet zijn niet in alle gevallen verenigbaar met de richtlijn 2012/34/EU. Daarom zal in de Spoorwegwet bijvoorbeeld de bevoegdheid om beleidsregels te stellen en besluiten te vernietigen geheel of gedeeltelijk worden ingeperkt of uitgezonderd.
- Beseft moet worden dat een aanzienlijk deel van de aansturing van ProRail plaatsvindt door de reeds bestaande (veelal technische) regulering betreffende de taken die door ProRail worden uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan bestaande regelgeving ter implementatie van richtlijn 2012/34/EU (één Europese Spoorwegruijnte) en richtlijn 2016/798/EU (veiligheid op het spoor). De instellingswet zal mogelijk wijzigingen aanbrengen in deze regulering, maar richt zich hier in hoofdzaak niet op.

4. Sturing en verantwoording (financieel)

De Kaderwet is leidend voor de financiële sturing en verantwoording van het zbo. De Spoorwegwet is aanvullend.

⁶ Artikel 18, eerste lid, Kaderwet.

⁷ Artikel 20, eerste lid, Kaderwet.

⁸ Artikel 21, eerste lid, Kaderwet.

⁹ Artikel 22, eerste lid, Kaderwet.

¹⁰ Artikel 23, eerste lid, Kaderwet.

¹¹ Artikel 39, eerste lid, Kaderwet.

- De Kaderwet bevat verschillende bevoegdheden van de minister en verplichtingen van het zbo die betrekking hebben op de financiële sturing en verantwoording van het zbo.
  - Een zbo dat geen onderdeel is van de Staat, zendt jaarlijks voor een door de minister vast te stellen datum aan de minister de begroting voor het daaropvolgende jaar.¹²
  - De Kaderwet bevat voorschriften inzake de vorm en inhoud van de begroting.¹³
  - Het besluit tot vaststelling van de begroting behoeft de goedkeuring van de minister.¹⁴
  - De minister kan bepalen dat een zbo zijn voorafgaande instemming behoeft voor een aantal ingrijpende beslissingen inzake de bedrijfsvoering en continuïteit van de organisatie.¹⁵
  - Een zbo vormt een egalisatiereserve. Het verschil tussen de gerealiseerde baten van een zbo en de gerealiseerde lasten van de activiteiten komt ten gunste onderscheidenlijk ten laste van de egalisatiereserve.¹⁶
  - Tegelijk met het jaarverslag dient een zbo de jaarrekening bij de minister in.¹⁷
  - Het besluit tot vaststelling van de jaarrekening behoeft de goedkeuring van de minister.¹⁸
- Er zal behoefte bestaan om deze algemene kaders aan te vullen of nader in te vullen. Op het zbo ProRail zal bijvoorbeeld het zogenaamd 'Gemeenschappelijk normenkader voor financieel beheer, verantwoording en intern toezicht' van toepassing zijn. Dit (beleidsmatige) normenkader is van toepassing op instellingen die een publiek belang dienen en bevat minimumeisen die leidend zijn voor de inrichting van een ordentelijk financieel beheer. Instrumenten die in het Normenkader financieel beheer genoemd worden zijn:
  - een jaarplan met bijbehorende meerjarenbegroting;
  - planning- en controlsysteem;
  - een goede administratieve organisatie en systeem van interne beheersing;
  - een risicobeheerssysteem;
  - een transparante (financiële) jaarverantwoording;
  - een helder governancestelsel.
 Deze eisen zullen in principe in de regelgeving worden opgenomen. Dit kan deels in de Spoorwegwet zelf en deels in lagere regelgeving die wordt vastgesteld op basis van grondslagen die in de Spoorwegwet worden opgenomen. Daarnaast kan bijvoorbeeld in de Spoorwegwet een verplichting voor ProRail worden opgenomen om een financieel reglement vast te stellen dat moet worden goedgekeurd door de minister.
- Overeenkomstig de Kaderwet kan worden vastgesteld welke beslissingen van het zbo betreffende de bedrijfsvoering en continuïteit van de organisatie de voorafgaande instemming van de minister behoeven.¹⁹ Dit kan in de Spoorwegwet en lagere regelgeving worden geregeld.

5. Overgangsrecht en overige bepalingen

- De instellingswet zal een bepaling bevatten betreffende de overgang van de vermogensbestanddelen van het ProRail B.V. naar het zbo ProRail. Deze bepaling zorgt voor de overgang van activa en passiva onder algemene titel, waaronder alle overeenkomsten, inclusief de arbeidsovereenkomsten, op het zbo ProRail.
- Of de instellingswet een bepaling zal bevatten betreffende de overgang van het juridisch eigendom van de hoofdspoorweginfrastructuur van Railinfratrust B.V. naar het zbo ProRail danwel naar de Staat moet nog worden bepaald.

¹² Artikel 26 Kaderwet.

¹³ Artikel 27 en 29 Kaderwet.

¹⁴ Artikel 29, eerste lid, Kaderwet.

¹⁵ Artikel 32 Kaderwet.

¹⁶ Artikel 33, eerste en tweede lid, Kaderwet.

¹⁷ Artikel 34, eerste lid, Kaderwet.

¹⁸ Artikel 34, tweede lid, Kaderwet.

¹⁹ Artikel 32 Kaderwet.

- De Kaderwet schrijft voor dat op het personeel in dienst van een publiekrechtelijk zbo dat geen onderdeel uitmaakt van de Staat, de rechtspositieregels die gelden voor de ambtenaren die zijn aangesteld bij ministeries, van overeenkomstige toepassing zijn.²⁰ Deze bepaling zal in de Spoorwegwet buiten toepassing worden gelaten om te realiseren dat arbeidsvoorwaarden van de werknemers van ProRail ongewijzigd blijven.

III   Uitgangspunten vormgeving instellingswet

- In de instellingswetgeving wordt aangesloten bij de principes van de modernisering Spoorwegwet.
- In de instellingswetgeving wordt aangesloten bij terminologie uit Europees recht, inclusief dynamische verwijzingen.
- Er wordt aangesloten bij de instellingswetgeving van andere IenW-zbo's voor zover mogelijk.
- Er wordt een heldere systematiek voor de verdeling van onderwerpen over verschillende niveaus van regelgeving gehanteerd: zo veel mogelijk uitwerking op een zo laag mogelijk niveau (De grondslagen daarvoor worden in de wet opgenomen).
- Er worden eenduidige wetstechnische keuzes gehanteerd zoals artikelkopjes en modern taalgebruik.
- De instellingswetgeving moet toekomstbestendig en voldoende flexibel zijn.
- Alleen dat wat nodig is voor de omvorming tot zbo wordt opgenomen in de instellingswetgeving.

---

²⁰ Artikel 15 Kaderwet.

Take out bespreking concept-wetsvoorstel in MT's OVS, HBJZ en FMC

In de week van 19 maart besprak het programmteam het concept-wetsvoorstel en de hoofdlijnennotitie met de MT's van de directies OVS, HBJZ en FMC. Deze besprekingen waren nuttig en verliepen in goede sfeer. De MT-leden vonden het prettig om met deze wet een beeld te krijgen van de opgave waar we voor staan, meer inzicht te krijgen in de discussies die spelen en meer comfort te krijgen bij de vraagstukken.

Veel van de door de directies genoemde punten had het programmteam al in beeld. Een groot aantal daarvan dient nader uitgewerkt te worden in één van de werkstromen die met collega's van IenW en ProRail worden opgestart.

Naar aanleiding van de bespreking in de MT's zijn in het concept-wetsvoorstel en de hoofdlijnennotitie de volgende punten aangepast:

Hoofdlijnennotitie:

- Er is een korte inleiding aan toegevoegd;
- Er is explicieter opgenomen wat verdwijnt en wat er komt;
- Er is een bullit opgenomen met betrekking tot de interventie.

Concept-wetsvoorstel met toelichting:

De volgende PM-punten zijn in het wetsvoorstel toegevoegd:

- Kijken wat er met DZI moet gebeuren in het kader van de omvorming en of dat met dit wetsvoorstel mee kan.
- Zou het ontwikkelen van een lange termijnvisie/adviesrol ook een aparte taak moeten zijn, of wordt dit voldoende opgevangen door het meerjarenbeleidsplan? (hoe is de taak bij RWS belegd?)
- Taken uit contract management team HSL (nu in mandaat) attribueren aan ProRail, of op andere wijze bij ProRail neerleggen.
- Moet het beheren van de vervoersmodellen als taak in de wet worden opgenomen?
- Moet verkeerleiding op bijzonder spoor ook een taak van ProRail worden?
- Doorzettingsbevoegdheid van ProRail t.o.v. stakeholders.
- Behouden we het huidige stelsel van toegangsovereenkomsten?
- Moet er een bevoegdheid voor de minister zijn om invloed uit te oefenen op werken voor derden?
- Moet de eigenaar worden betrokken in de gebruikersraad en, zo ja, hoe?
- Moet er een verplichting worden opgenomen dat ProRail informatie deelt met derden? Bv in het kader van Maas? Hoe verhoudt dit zich tot werken voor derden?
- In het informatiestatuut kunnen regels worden opgenomen over wanneer informatie moet worden aangeleverd en wanneer dit volledig is. Kan in het informatiestatuut een kader worden gegeven welke informatie we wel en welke we niet willen ontvangen?

In het algemeen deel van de toelichting is paragraaf 4, *Scherpere afbakening rollen, meer ruimte voor het hoe* aangepast.

In aanvulling op bovenstaande punten hieronder op hoofdlijnen een overzicht van de overige opmerkingen vanuit de directies.

Inhoudelijke onderwerpen waarvoor aandacht is gevraagd:

- Werken voor derden. Niet alle partijen zitten op één lijn wat betreft de huidige regeling. Willen we die zo behouden of een andere rol voor IenW/ProRail/regio's.
- Gebruikersraad. Willen we die instellen, hoe willen we die inrichten, welke rol zien we voor IenW binnen de gebruikersraad?

- Intern toezicht. Alle directies vinden dit een belangrijk onderwerp waarin ze graag nader worden meegenomen.
- Rijksbegroting. Hoe sluit de nieuwe Europeesrechtelijke terminologie van aanleg, beheer, onderhoud en vervanging aan op de onderdelen van de Rijksbegroting.
- Rijksbegroting. Hoe sluit het meerjarenbeleidsplan aan op de Rijksbegroting.
- Sturingsvisie. Zorgen bestaan over welke beperkingen de wet oplegt voor de nog nader uit te werken sturingsvisie.
- KPI's en sanctionering. Willen we deze behouden en wat voor sanctionering of handhaving zien we voor ons. Wat wordt de interventieladder.
- Taken. De directies hebben een aantal specifieke taken van ProRail benoemd, waarover het gesprek gevoerd zal moeten worden of deze in de wet overgenomen worden. Daar gaat het ook over openbaar gezagstaken. Willen we ook flexibiliteit behouden om andere taken toe te kennen? Benoemen we de adviserende rol van ProRail ook als specifieke taak in de wet.

Tips:

- Realiseer je dat de wet een drager kan zijn voor cultuur- en gedragsverandering binnen IenW en ProRail.
- Ga er niet vanuit dat het omvormen van ProRail tot zbo uiteindelijk leidt tot minder beleidsinspanningen, leer van de ervaringen met de LVNL.
- Sluit goed aan bij het traject Modernisering Spoorwegwet
- Het helpt de directies om inzichtelijk te maken welke onderwerpen je op niveau van instellingswet moet regelen en welke onderwerpen in lagere regelgeving of bijvoorbeeld beleidsregels.

Programma Omvorming
ProRail

Contactpersoon

5.1.2e

M + 5.1.2e

5.1.2e @minienm.nl

Datum

9 april 2018

verslag

Betreft	Gezamenlijke stuurgroep IenW-ProRail
Vergaderdatum en -tijd	30 maart 2018 11:15
Vergaderplaats	Inktpot, Utrecht
Deelnemers	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e, 55.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
Kopie aan	Gezamenlijk kernteam IenW-ProRail Medewerkers omvorming beide organisaties

1. Opening

5.1.2e wordt als vervanger van 5.1.2e welkom
geheten.

2. Terugkoppeling kickoff medewerkers IenW – ProRail

Uitgelegd wordt dat deze bijeenkomst tot doel had om de behoefte van medewerkers aan meer informatie te vullen, en het programmateam te voeden met ideeën. Tijdens deze bijeenkomst hebben we gezien dat medewerkers hechten aan betere samenwerking. Meer openheid, transparantie en een gezamenlijk doel zijn heel belangrijk. Daarnaast is nog onvoldoende duidelijk wat de zbo-vorming concreet betekent voor de dossiers van individuele medewerkers. Doordat het traject over meer gaat dan juridische aanpassing van de vorm is het traject groter geworden. Verbetering van de samenwerking is de toetssteen voor dit traject. Dit moet nog verder worden uitgewerkt waarbij de principes die tijdens de vorige stuurgroep zijn genoemd (dehiërarchiseren, op basis van vertrouwen) worden meegenomen.

Het is van groot belang de samenhang tussen omvormingstraject en trajecten die lopen in de 'omgeving' te borgen. Denk bijvoorbeeld aan de strategie van ProRail en de modernisering van de Spoorwegwet.

3. Statusupdate programmaplan transitie

Op dit moment wordt het plan van aanpak met medewerkers doorgesproken om deliverables en werkstromen te bepalen. Verandermanagement in het plan vraagt nog een extra slag.

Bestuurskern
Programma Omvorming
ProRail

Datum
9 april 2018

De stuurgroep heeft behoefte om inzichtelijk te maken hoe het succes van de stuurgroep kan worden gemonitord.

De wens om de omvorming deze kabinetsperiode te realiseren, maakt dat de wetgeving het kritieke pad vormt. Dit zorgt dat een balans moet worden gezocht tussen uitwerking en schrijven van de wet. Dit kan door goed te kijken wat niet op het hoogste niveau maar in lagere regelgeving of bijvoorbeeld de sturingsvisie kan worden ingevuld. Wat wij wensen moet echter wel al in de wet of in de memorie van toelichting opgeschreven worden. Hier zit een spanningsveld tussen ruimte laten en teveel ruimte laten zodat partijen met een eigen invulling komen. De planning is erg netjes, maar de ruimtes om in de tijd af te wijken worden met iedere volgende stap kleiner.

Als IenW en ProRail gezamenlijk blijven optrekken, wordt het ontstaan van ruis en politieke spanning voorkomen. Een hoge mate van transparantie helpt hierbij. Waar het kan moeten we dan ook transparant zijn. Dit moet echter een bewuste keuze zijn. De vraag 'maken we het openbaar?' moet iedere keer apart beantwoord worden.

4. Kritieke pad wetgevingsplanning & beslispunten

Er zijn 21 punten die gezamenlijk verwerkt moeten worden in de Instellingswet. De formele consultatie moet in augustus starten. Er zijn zes grote punten waarop besluitvorming moet plaatsvinden te onderscheiden. Dit zijn:

- RIT: waar ligt het eigendom?
- Is er op het gebied van beleidsregels spanning met Europese regels?
- Hoe geven we vorm aan het intern toezicht?
- Hoe betrekken we stakeholders bij het zbo?
- Taken en bevoegdheden voor het zbo
- Derdenwerken: op dit terrein ontstaan steeds meer hybride vormen met meer rollen en meer partijen. Is wat we nu bedenken resistent met de ontwikkelingen op dit gebied?

5. Doelstelling en positionering ProRail zbo

De doelen in de sheet 'doelstelling en positionering' moeten middels een gezamenlijk vocabulaire worden verbonden met de taal van ProRail en IenW. Er mag geen onduidelijkheid zijn over wat met welke begrippen bedoeld wordt.

Actie: er moet door het gezamenlijk programmateam een 'was-wordt verhaal' worden geschreven waarbij aan deze begrippen invulling wordt gegeven. Sheet 9 over de toekomstige positionering moet nog meer inhoud krijgen. Leg bij punt 4 sheet 9 ook uit wat dit betekent voor ProRail.

Bestuurskern
Programma Omvorming
ProRail

Datum
9 april 2018

6. Scope

Neem in de wet geen zaken op die lopende ontwikkelingen onmogelijk maken. Ga dit traject niet gebruiken om andere discussies te beslechten. Zorg dat je wel goed in beeld hebt wat je raakvlakken zijn en hoe diverse trajecten elkaar mogelijk beïnvloeden.

CONCEPT

agenda

Betreft: Directeurenoverleg IenW Omvorming ProRail
Vergaderdatum: 12 april 2018
Vergadertijd: 13:00 ~ 14:00
Vergaderplaats: Z.404
Deelnemers: 5.1.2e (vz), 5.1.2e
5.1.2e, 5.1.2e
5.1.2e, 5.1.2e
Kopie aan: 5.1.2e, Programmteam Omvorming ProRail

Bestuurskern

Programma Omvorming
ProRail

Rijnstraat 8
Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e

5.1.2e

M + 5.1.2e

5.1.2e @minienm.nl

Datum

15 maart 2018

Bijlage(n)

1. Conceptverslag DO 15 maart
2. Procedure afstemmingsoverleg
3. Voortgangsrapportage Programma
4. Concept Plan van Aanpak
5. Notitie aanleg
6. Concept wetgeving ter informatie

1. Opening

Mededelingen en vaststelling notulen do 15 maart 2018

2. Procedure afstemmingsoverleg

Ter besluitvorming – u wordt gevraagd in te stemmen met bijgevoegde procedure voor het afstemoverleg

3. Voortgangsrapportage Programma Omvorming ProRail (bijlage 4)

Ter informatie

4. Concept Plan van Aanpak Omvorming ProRail

Ter consultatie – u wordt gevraagd eventuele aandachtspunten/ verbeterpunten mee te geven

5. Notitie realisatie aanleg en verbetering

Ter besluitvorming – u wordt gevraagd een keuze te maken voor een van de in deze notitie voorliggende opties

6. Rondvraag

Bestuurskern

Programma Omvorming
ProRail

Rijnstraat 8
2515 XP
Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e
5.1.2e

M + 5.1.2e

5.1.2e @minienm.nl

verslag

Betreft Directeurenoverleg IenW

Vergaderdatum en -tijd 15 maart 2018 14:15

Vergaderplaats Y405

Deelnemers

5.1.2e

Kopie aan

Programmateam Omvorming ProRail

Opening

Bij volgende agenda's zal per agendapunt worden aangegeven of dit ter gedachtevorming, ter informatie of ter besluitvorming is.

Terugblik kick-off

De kick-off is op de verschillende directies positief beleefd. De opbrengsten van deze bijeenkomst worden aangevuld met de opbrengsten van de medewerkersbijeenkomst. Dit wordt in de ambitie en doelen van het plan van aanpak verwerkt.

Sheets sturing en verantwoording

Deze sheets zijn zowel in de directies als met Staatssecretaris besproken. In deze versie zijn opmerkingen nog niet verwerkt. Het DO wil graag weten waar de opmerkingen worden verwerkt?

Er komt een gezamenlijke werkstroom over de institutionele positionering ProRail. Daar worden de opbrengsten van de verschillende gesprekken ingebracht en uitgewerkt. Dat komt dan weer terug in het DO. De discussie over de intentie achter de begrippen 'hoe', 'wat' en 'waarom' moet worden gevoerd. Daarnaast moet een volgende stap worden gezet om de gewenste interne sturing en governance lenW te definiëren. Ook kan dan een lijst met sturingsinstrumenten worden aangevuld met een stuk dat beschrijft hoe deze zullen worden ingezet. Hiervoor moet echter de algehele lijn duidelijk zijn.

Afspraak:

- In het volgende DO komt een verrijkte versie van deze notitie terug.

Voortgangsrapportage Programma Omvorming ProRail

De programmamanager geeft aan dat hij maart ziet als overgangsmaand van een intern programmateam naar een gezamenlijke organisatie met ProRail. Dat maakt deze periode wat rommelig.

Het DO heeft behoefte aan een gedeeld beeld van de volgorde waarop onderwerpen worden aangepakt.

De programmamanager geeft aan dat het wetgevingstraject het kritieke pad is. Dit dwingt soms tot op het oog een onlogische volgorde. Niet alle onderwerpen moeten immers op hetzelfde moment en diepte in de wet worden opgenomen.

Personele situatie: de bezetting op het btw-dossier moet worden herzien. De programmamanager werkt aan een oplossing. Wanneer nodig schakelt hij hierover met de (plv.) directeur OVS.

Afspraken:

- Tijdens het volgende do worden het plan van aanpak en de wetgevingsplanning besproken. Dit zorgt voor veel duidelijkheid.
- In de voortgangsrapportage moet duidelijk worden aangegeven in welk stadium zich iets bevindt.
- Risico's, beheersmaatregelen en personele bezetting moeten standaard op agenda.

Opdracht Programma Omvorming ProRail

De beslispunten zijn in de volgende volgorde behandeld:

1. *Stemt het directeurenoverleg in met een afstemmingsoverleg ter voorbereiding van het directeurenoverleg?*

Ja. Dit medewerkersoverleg levert een geannoteerde agenda voor het DO en garandeert de kwaliteitsborging vanuit de lijn. Deelname gebeurt op basis van expertise. Het is geen overleg tussen controllers. Levert dit overleg niet op, wat ervan verwacht wordt, moeten we hier open over zijn.

De eis om andere medewerkers in te zetten dan de teamleden is niet voor iedere directie even eenvoudig in te vullen.

2. *Stemmen de leden van het directeurenoverleg in met het verkennen van toepassing van het beheersingsmodel en het governance model grote projecten?*

Dit punt wordt geaccordeerd. Aandachtspunt is de beschikbare capaciteit.

3. *Hebben de leden van het directeurenoverleg nog opmerkingen of aanvullingen bij dit document?*

De volgende opmerkingen worden gemaakt:

- Waar is de rol van de Staatssecretaris omschreven? Zij neemt uiteindelijk besluit.
- Programmteammedewerkers handelen niet per definitie met laste en ruggenspraak.
- Van het programma wordt een grote stukkenstroom gevraagd. Voor het spanningsveld tussen directies meenemen en in staat te stellen om haar rol uit te voeren en deadlines behalen worden de volgende afspraken gemaakt:
  - i. Het programmteam neemt zoveel mogelijk iedereen mee in haar werkzaamheden.
  - ii. Stukken ter gedachtevorming worden in principe niet vooraf aan eenieder voorgelegd. Stukken worden wel gedeeld met betrokken directies zodat men zicht heeft op wat wordt besproken, bijvoorbeeld met de Staatssecretaris.
  - iii. Stukken ter besluitvorming volgen de formele route. Als dit niet mogelijk is, wordt hierover op het hoogste niveau een besluit genomen.
- De rol van de programmamanager en de 'trekker' van ProRail in de stuurgroep moet helder worden omschreven.
- Ook de rol van de Loco-SG in de stuurgroep moet worden gedefinieerd. Is dit vanuit zijn rol als opdrachtgever omvorming of als eigenaar?
- Rol en taak van het programmteam zijn nog niet helder.

Stuurgroep 20 maart 2018

De secretariaten van 5.1.2e en 5.1.2e hebben contact om te komen tot een alternatieve datum in de week van 26 maart.

Rondvraag

Geen opmerkingen.

Bestuurskern
Programma Omvorming
ProRail

Contactpersoon

5.1.2e

M + 5.1.2e

5.1.2e@minienm.nl

Datum
4 april 2018

memo

Procedure Afstemoverleg Omvorming ProRail

Doel

Dit medewerkersoverleg garandeert de kwaliteitsborging vanuit de lijn en afstemming met de lijn middels een discussie tussen experts uit de lijnorganisatie. Product is een geannoteerde agenda voor het Directeurenoverleg.

Deelname

Deelnemers vertegenwoordigen hun lijndirectie. Het is geen overleg tussen controllers. Waar mogelijk zijn de deelnemers namens de directies geen lid van het Programmteam.

Procedure

- Het afstemoverleg wordt voorgezeten door de Programmamanager. De secretarisrol wordt ingevuld door de Programmasecretaris.
- De voorzitter en secretaris zijn verantwoordelijk voor het inhoudelijk verwoorden van overeenstemming/verschillen van inzicht in de geannoteerde agenda voor het directeurenoverleg
- Stukken voor het afstemoverleg worden in beginsel ten minste 3 werkdagen voor de vergadering toegestuurd.
- Bij het opstellen van inhoudelijke stukken ter besluitvorming wordt input gevraagd uit de lijnorganisaties. Per stuk wordt aangegeven met welke directies is gesproken.
- Stukken die voorliggen ter besluitvorming zijn in beginsel besproken in het IenW Programmteam Omvorming ProRail. Is dit niet gebeurd, wordt dit vermeld.
- Per stuk wordt aangegeven met welk doel dit stuk voorligt.
- Stukken worden voorzien van een advies voor het Directeurenoverleg. Wordt geen overeenstemming bereikt dan wordt een stuk doorgestuurd met vermelding van standpunten betrokken partijen.
- Wordt geadviseerd een stuk niet te agenderen, is de beslissing aan de programmamanager. Indien deze besluit om toch te agenderen, gebeurt dit onder vermelding van het advies van het Afstemoverleg.

Staatssecretaris

Bestuurskern

Programma Omvorming
ProRail

Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e

5.1.2e@minienm.nl

Datum

3 april 2018

Kenmerk

IENW/BSK-2018/73749

Bijlage(n)

1. Gevolgen van de omvorming voor de werknemers
2. lijst met OR-leden

nota ter informatie

Werkbezoek ProRail 16 april 2018

Inleiding

buiten de reikwijdte

Samenvatting, kern of boodschap

De OR heeft in het verleden regelmatig haar zorgen geuit over de omvorming van ProRail. In de ogen van de OR ontbreekt een probleemanalyse/onderbouwing van de nut en noodzaak van de omvorming. Ook heeft de OR zorgen over:

- De arbeidsvoorwaarden van de medewerkers
- De aandacht die de omvorming vraagt van de organisatie en het risico dat dit afleidt van de dagelijkse operatie
- Kostenstijgingen voor vervoerders, verladers, reizigers en investeerders

Tijdens het rondetafelgesprek spoorordening heeft de OR opgeroepen tot:

- Een besluit over en met ProRail te nemen in samenhang met uw keuzen ten aanzien van de spoorordening;
- het vooraf vaststellen van periodieke tussenevaluaties van de procesvoortgang en het inbouwen van go/no-gomomenten;

Doel van uw gesprek met de OR is om zorgen over de omvorming weg te nemen. In de toelichting is op deze punten de huidige stand van zaken uitgewerkt.

5.1.2e

5.1.2i

5.1.2)

5.1.21

Bijlage 1 - Gevolgen van de omvorming voor werknemers ProRail

VOOR OMVORMING	NA OMVORMING
Arbeidsovereenkomst met ProRail B.V.	Arbeidsovereenkomst met het zbo ProRail
CAO ProRail	CAO ProRail
Deelname aan Spoorwegpensioenfonds	Deelname aan Spoorwegpensioenfonds
Werknemer	Werknemer en ambtenaar
WNT van toepassing op basis van aandeelhoudersbesluit	WNT van toepassing.

1. Inleiding

In het regeerakkoord staat: *ProRail wordt omgevormd tot een publiekrechtelijke ZBO met eigen rechtspersoonlijkheid. Dit heeft geen gevolgen voor de huidige rechtspositie en arbeidsvoorwaarden van de werknemers.*

Deze notitie gaat in op de vraag hoe dit moet worden gerealiseerd. Deze notitie gaat niet over de toekomstige rechtspositie van bestuursleden van ProRail.

2. Huidige situatie

In de huidige situatie hebben de medewerkers van ProRail B.V. een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht. Op basis van deze overeenkomst zijn de medewerkers aangesloten bij de collectieve arbeidsovereenkomst (cao) van ProRail. Ingevolge de eigen cao neemt ProRail ook de afspraken in acht die zijn beschreven in het hoofdstuk 10 Sociale Eenheid van de cao van de NS. Deze Sociale Eenheid, waarbij NS en ProRail zijn aangesloten, bestrijkt afspraken over het pensioen, ziekte en arbeidsongeschiktheid, reisfaciliteiten, mobiliteit en een eventueel sociaal plan. Werknemers van ProRail nemen deel aan de pensioenregeling van het Spoorwegpensioenfonds.

Ongeveer 50 fte binnen ProRail heeft een individuele arbeidsovereenkomst (hierna: iao'ers) en valt buiten de scope van de cao. Het gaat hier om leden van de raad van bestuur, het executive committee en managementteamleden. Deze iao'ers nemen wel deel aan de pensioenregeling van het Spoorwegpensioenfonds.

3. Toekomstige situatie

a. De arbeidsovereenkomst

De instellingswet van ProRail stelt een zelfstandig bestuursorgaan (hierna: zbo) in met rechtspersoonlijkheid: ProRail. In de instellingswet wordt een artikel opgenomen dat bepaalt dat op het moment van inwerkingtreding van de wet de vermogensbestanddelen van ProRail B.V. onder algemene titel overgaan op het zbo ProRail. ProRail B.V. wordt daarna opgeheven. Door de overgang van de vermogensbestanddelen gaan ook de arbeidsovereenkomsten over op het zbo ProRail.

b. De arbeidsvoorwaarden

Als gevolg van de instelling van het zbo ProRail is de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (hierna: Kaderwet) op ProRail van toepassing.¹ Ingevolge artikel 15 van de Kaderwet zijn op het personeel in dienst van een zelfstandig bestuursorgaan dat geen onderdeel uitmaakt van de Staat, de rechtspositieregels die gelden voor de ambtenaren die zijn aangesteld bij ministeries, van

¹ Voorwaarde is wel dat aan ProRail openbaar gezag wordt toegekend. Artikel 1 van de Kaderwet definieert een zelfstandig bestuursorgaan immers als een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister

overeenkomstige toepassing. Als ProRail is omgevormd tot een publiekrechtelijk zbo met eigen rechtspersoonlijkheid, is dit artikel in principe op ProRail van toepassing. Op basis van de instellingswet echter zal dit artikel buiten toepassing worden gelaten, zodat ProRailwerknemers hun arbeidsovereenkomst en cao kunnen behouden.

- Met sociale partners moet worden afgestemd of na omvorming de cao van ProRail binnen de Sociale Eenheid NS kan worden gecontinueerd.

De overgang van de arbeidsovereenkomst van ProRail B.V. op het zbo ProRail geldt ook iao'ers.

c. Pensioenen

Ingevolge de Wet privatisering ABP (hierna: Wpa) nemen 'overheidswerknemers' verplicht deel in de Stichting Pensioenfonds ABP.² Overheidswerknemer in de zin van de Wpa is degene die bij een publiekrechtelijk lichaam is aangesteld of in dienst is genomen op een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht en daarmee bezoldigd of beloond wordt rechtstreeks ten laste van een publiekrechtelijk lichaam.³ In principe zullen daarmee de werknemers van het zbo ProRail onder het ABP vallen.

Ingevolge de Wpa kan de minister van BZK echter, in overeenstemming met het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP, regels stellen waarmee groepen van personen van het begrip 'overheidswerknemer' worden uitgezonderd.⁴ Van deze uitzonderingsmogelijkheid kan gebruik worden gemaakt om ervoor te zorgen dat de werknemers van ProRail (waaronder iao'ers) aangesloten kunnen blijven bij het Spoorwegpensioenfonds. BZK heeft aangegeven deze uitzonderingsmogelijkheid ten behoeve van de ProRailwerknemers te willen toepassen en daarover met het ABP in gesprek te gaan.

- Met sociale partners moet worden afgestemd of deelname van de werknemers van ProRail aan het Spoorwegpensioenfonds kan worden gecontinueerd.

De uitzonderingsregeling ingevolge de Wpa is, zo menen BZK en IenW, gerechtvaardigd gelet op de wens de deelname van ProRail aan de sociale eenheid NS te behouden. Deze sociale eenheid bevordert de mobiliteit van hoogwaardig opgeleid technisch personeel binnen de Spoorsector. Mocht in de toekomst aan de samenwerking tussen spoorbedrijven in de sociale eenheid NS een einde komen, dan wel wanneer deze samenwerking door een belangrijke verandering van de mobiliteit op het spoor fors wijzigt, dan kan dit leiden tot herbezinning op de uitzondering van ProRailwerknemers van verplichte deelname aan het ABP.

d. Bijzondere gevolgen Wnra

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren per 1 januari 2020 zullen ambtenaren niet langer werkzaam zijn op basis van een (publiekrechtelijk) aanstellingsbesluit, maar op basis van een (privaatrechtelijke) arbeidsovereenkomst. Deze wet heeft ook gevolgen voor de werknemers van ProRail.

Na de omvorming van ProRail is ProRail een ingevolge het publiekrecht (in casu de instellingswet) ingestelde rechtspersoon. Ingevolge de Ambtenarenwet 2017, zoals die na 1 januari 2020 zal luiden, is daarmee ProRail een overheidswerkgever.⁵ Daarmee is een werknemer van ProRail een ambtenaar.⁶

² Artikel 21, eerste lid, Wpa.

³ Artikel 2, eerste lid, onderdeel a, Wpa.

⁴ Artikel 2, tweede lid, onderdeel j, Wpa.

⁵ Artikel 2, onderdeel h, Ambtenarenwet 2017.

⁶ Artikel 1, eerste lid, Ambtenarenwet 2017.

Dit heeft geen gevolgen voor de toepassing van de cao van ProRail of de deelname aan het Spoorwegpensioenfonds. Wel zal een aantal bepalingen die betrekking hebben op het goed functioneren van ambtenaren op ProRailwerknemers van toepassing zijn.

De ProRailwerknemer:

- moet de wettelijke op hem rustende en uit zijn functie voortvloeiende verplichtingen vervullen en zich gedragen als een goed ambtenaar;
- legt een eed of belofte af⁷;
- mag geen nevenwerkzaamheden verrichten als daardoor de goede vervulling van zijn functie of het goede functioneren van de openbare dienst in gevaar komt;
- mag zonder toestemming van zijn werkgever niet deelnemen aan aannemingen en leveringen ten behoeve van openbare diensten;
- mag geen financiële belangen hebben die de goede vervulling van zijn functie in de weg staan;
- mag zonder toestemming van zijn werkgever geen giften van derden aannemen;
- is verplicht om nevenwerkzaamheden te melden die de belangen van de dienst voor zover deze in verband staan met zijn functie vervulling, kunnen raken;
- is verplicht tot geheimhouding van informatie die hij in het kader van zijn functie heeft verkregen;
- onthoudt zich van het openbaren van gedachten of gevoelens of van de uitoefening van het recht tot vereniging, tot vergadering en tot betoging, indien door de uitoefening van deze rechten de goede vervulling van zijn functie of de goede functionering van de openbare dienst niet is verzekerd.
- is verplicht tijdens het verblijf op zijn werk zich te onderwerpen aan een in het belang van de dienst door de overheidswerkgever gelast onderzoek aan zijn lichaam of aan zijn kleding of van zijn daar aanwezige goederen.⁸

Dit zijn deels algemene verplichtingen die de integriteit van werknemers betreffen die ook nu reeds in enige vorm op de werknemers van ProRail van toepassing zijn.

- Bekeken zal moeten worden bekeken of er bepalingen in de cao/integriteitscodes van ProRail zijn die met deze voorschriften niet verenigbaar zijn.

e. Wet normering topinkomens.

De Wet normering topinkomens is van toepassing.

- Gekeken moet worden of de rechtstreekse toepassing van de WNT gevolgen heeft voor het loongebouw van ProRail.

⁷ Die eed/belofte luidt als volgt (Vaststelling formulier eed/belofte rijksambtenaren):

Ik zweer/beloof dat ik trouw zal zijn aan de Koning en dat ik de Grondwet en alle overige wetten van ons land zal eerbiedigen;

Ik zweer/verklaar dat ik noch direct, noch indirect in welke vorm dan ook valse informatie heb verstrekt in verband met het verkrijgen van mijn aanstelling;

Ik zweer/verklaar dat ik tot het verkrijgen van mijn aanstelling aan niemand iets heb geschonken of beloofd en dat ik dit ook niet zal gaan doen;

Ik zweer/verklaar dat ik tot het verkrijgen van mijn aanstelling van niemand giften heb aanvaard en aan niemand beloften heb gedaan en dat ik dit ook niet zal gaan doen;

Ik zweer/beloof dat ik plichtsgetrouw en nauwgezet de mij opgedragen taken zal vervullen en zaken die mij uit hoofde van mijn functie vertrouwelijk ter kennis komen of waarvan ik het vertrouwelijke karakter moet inzien, geheim zal houden voor anderen dan die personen aan wie ik ambtshalve tot mededeling verplicht ben;

Ik zweer/beloof dat ik mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt zal schaden.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!/Dat verklaar en beloof ik!

⁸ § 3, Ambtenarenwet 2017.

Bijlage 2: lijst met OR-leden en ondersteuning aanwezig bij het werkbezoek van 16-04-2018

Functie	Naam
OR-lid	5.1.2e
OR-lid	
OR-lid	
OR-lid	
OR-lid	
OR-lid	
OR-lid	
OR-lid	5.1.2e
OR-lid	5.1.2e
OR-lid	
OR-lid	5.1.2e
OR-lid	
OR-lid	
OR-lid	
5.1.2e	

agenda

Bestuurskern

Directie
Bestuursondersteuning
Bestuursadvies

Den Haag
Postbus 91503
2509 EC Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e
5.1.2e @minienm
.nl

Datum

17 april 2018

Betreft	Stafoverleg staatssecretaris met loco-SG
Vergaderdatum	17 april 2018
Vergadertijd	09:45 - 10:30
Vergaderplaats	Maaszaal
Deelnemers	Staatssecretaris, loco-SG, programmamanager Transitie ProRail, FMC, DBO-adviseurs, PA, woordvoering

---

1. Opening en mededelingen

Transitie ProRail

2. Voortgangsrapportage (stuk bijgevoegd)
3. Concept programmaplan transitie ProRail b.v. naar zbo, t.b.v. oriënterende bespreking (stuk bijgevoegd)

Zbo-/agentschaps-/aandeelhouderszaken

4. buiten de reikwijdte

5. Rondvraag en sluiting

Voortgangsrapportage Project Omvorming ProRail

Aan: de staatssecretaris (t.b.v. staf loco-SG)

Datum: 9 april 2018

Planning:

Maand	Mijlpaal	Wie	Op schema?
afgerond			
Februari	22/2 Aftrapbijeenkomst met RvB, Exco en directeuren/MT-leden IenW	Staatssecretaris trapt af (1 ^e uur)	
Maart	14/3 Staf loco-SG over sturing en verantwoording (gedachtenvormend)	Staf loco-SG	
Maart	15/3 Directeurenoverleg IenW (o.a. oversturingsmodel)	Loco-SG	
Maart	20/3 Staf loco-SG over btw-effecten en opbrengsten aftrapbijeenkomst	Staatssecretaris Loco-SG/ team	
Maart	21/3 Gezamenlijke aftrap beide teams	Team IenW ProRail	
Maart	30/3 Gezamenlijke stuurgroep	Loco-SG	
2018			
Maart	28/3 Locov	Team IenW ProRail	
April	3/4 Staf loco-SG: wetgeving, plan van aanpak (mondeling), eerste opzet brief, terugblik aftrap medewerkers	Staatssecretaris	
April	6 april Concept Plan van aanpak omvorming	Kernteam IenW-ProRail	
April	16/4 Werkbezoek ProRail waarbij met medewerkers wordt gesproken	Staatssecretaris	
April	20/4 Gezamenlijke stuurgroep	Loco-SG	
April	Bijeenkomst stakeholders Plan van Aanpak	Team	
Mei	Brief aan Tweede Kamer over planning	Staatssecretaris	
Juni	6 juni AO spoor	Staatssecretaris	
Juni	Bijeenkomst stakeholders voortgang	Team	
Augustus	Start formele consultatie (ARK, ACM, internetconsultatie, etc.)	Staatssecretaris	
November	Bijeenkomst stakeholders voortgang	Team	
December	Behandeling in voorportalen MR	Staatssecretaris	
2019			
Januari	Aanbieding bij RvS		
Juni	Indiening bij Tweede Kamer		
2020			
April	Indiening Eerste Kamer		
Oktober	Publicatie in staatsblad		
2021			
Januari	Inwerkingtreding		

Voortgang:

Arbeidsvoorwaarden

In gesprekken met ProRail is gebleken dat het verwerven van de ambtenarenstatus – door de wnra – mogelijk een issue wordt bij de OR. Zoals bekend heeft toepassing van de wnra geen gevolgen voor de cao, arbeidsovereenkomst of pensioen, maar betekent deze wel vereisten op het gebied van integriteit en het afleggen van de eed/belofte.. De impact is daarmee feitelijk klein, gevoelsmatig kan dit echter een issue zijn. Hierover moet proactief binnen de organisatie gecommuniceerd worden. In het werkbezoek aan de OR kan dit onderwerp aan de orde komen.

buiten de reikwijdte

Gezamenlijke stuurgroep

De gezamenlijke stuurgroep heeft plaatsgevonden op 30 maart. De belangrijkste punten:

- Tijdens de vorige stuurgroep is de wens al uitgesproken waar mogelijk te dehiërarchiseren, te ontbureaucratiseren en op basis van vertrouwen te werken. Dit moet fijngeslepen worden tot een 'toetssteen' gedurende het traject.
- Om het zbo per 1/1/2021 te realiseren, vormt de wetgeving het kritieke pad. Door alle formele procedures betekent dit dat de komende maanden veel werk moet worden verzet. Over een jaar moet de wet naar de Raad van State. Tegelijkertijd is er veel wat niet in de wet hoeft te worden opgenomen, maar bijvoorbeeld in de sturingsvisie of lagere regelgeving landt. Hiervoor is meer tijd.
- Goede samenwerking voorkomt ruis en politiek gedoe. Ook vroegtijdig delen met de 'buitenwereld' kan helpen spanning te voorkomen. Hierbij wordt het uitgangspunt 'transparantie tenzij' afgesproken. Als iets politiek niet gevoelig is en lenW en ProRail het eens zijn, kunnen stukken vaak best beschikbaar worden gemaakt. Dit moet wel steeds bewust beoordeeld worden.
- De omvorming moet goed aangehaakt zijn op andere relevante trajecten en visa versa. Bijvoorbeeld de nieuwe strategie van ProRail, de Modernisering van de Spoorwegwet, Stationsordening, KPI herziening, etc. In de SG is besloten deze trajecten niet in scope van het zbo-traject te brengen, maar raakvlak / samenhang goed te managen.
- De doelstelling wordt onderschreven. Wel is er de behoefte om begrippen als 'partner' en 'regisseur' maar ook de omschreven relaties nader in te vullen aan de hand van voorbeelden, wat was het (van) en wat moet het worden (naar)?

Op vrijdag 20 april zal de volgende gezamenlijke stuurgroep lenW- ProRail plaatsvinden. Hierbij staan twee inhoudelijke stukken op de agenda, het concept plan van aanpak (bijgevoegd) en de notitie realisatie aanleg en verbetering.

Stakeholders

Na de bespreking met het Locov van 28 maart jl. wordt nu een themasessie georganiseerd. Daarnaast worden de goederenvervoerders, decentrale overheden en reizigersvervoerders uitgenodigd om hun input voor de omvorming te geven.

Fiscaliteit

De inhuuropdracht ten behoeve van fiscale expertise is gegund aan EY. Een junior en senior zijn tot eind 2018 ingehuurd voor in totaal 320 uur.

Risico's

Risico	Beheersingsmaatregel	Actueel
Arbeidsvoorwaarden: effect op arbeidsvoorwaarden en rechtspositie	Aanpassen wet en lagere regelgeving. Daarover is a afspraak met Minister van BZK gemaakt.	Gesprekken met ProRail gestart. Kernteam ProRail en HR ProRail gaan communiceren over de gevolgen van de wnra. Dit kan gevoelig liggen bij

	Duidelijk maken wat gevolgen wnra zijn: Wel vereisten op het gebied van integriteit en afleggen eed/belofte. Geen gevolgen voor cao, pensioen of arbeidsovereenkomst	personeel en OR.
Fiscaliteit: effect op investeringsruimte	Afspraak met Minister van Financiën gemaakt.	Schriftelijke bevestiging in beleidsbrief.
Fiscaliteit: Via BTW en gebruiksvergoeding effect op prijs treinkaartje	Plan van aanpak gemaakt met oplossingsvarianten.	Focus eerst op gedeeltelijke behoud BTW-status en mogelijke aanpassing VMT-deel gebruiksvergoeding
Wetgeving: datum 1-1-2021 niet gehaald	Opstellen op plan van aanpak (eerste concept in april)	Risico-inschatting maken op basis van plan van aanpak

agenda

Betreft	Stuurgroep Omvorming ProRail
Vergaderdatum	20 april 2018
Vergadertijd	11:30 - 12:30
Vergaderplaats	Moreelsepark 3, H2.14
Deelnemers	5 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e (afw.), 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e
Kopie aan	Kernteam Omvorming ProRail

Contactpersoon

5.1.2e
M - 5.1.2e
5.1.2e @minienm.nl

Datum

16 april 2018

Bijlage(n)

1. Conceptverslag SG 30 maart
2. Voortgangsrapportage Programma
3. Concept Plan van Aanpak
4. Notitie aanleg
5. Concept wetgeving ter informatie

1. Opening
2. Voortgangsrapportage Programma Omvorming ProRail
Ter informatie
3. Concept Plan van Aanpak Omvorming ProRail
Ter consultatie – u wordt gevraagd eventuele aandachtspunten/verbeterpunten mee te geven
4. Notitie realisatie aanleg en verbetering
Ter bespreking – in het DO IenW is een voorkeursoptie 3a benoemd. Deze keuze zal worden besproken.
5. Rondvraag

Voortgangsrapportage Omvorming ProRail

Aan: Stuurgroep Omvorming ProRail

Datum: 5 april 2018

Planning:

Maand	Mijlpaal	Op schema?
afgerond		
Februari	22/2 Afttrapbijeenkomst met RvB, Exco en directeuren/MT-leden IenW	
Maart	14/3 Staf loco SG over sturing en verantwoording (gedachtenvormend)	
Maart	15/3 Directeurenoverleg IenW	
Maart	20/3 Staf loco SG over btw-effecten en opbrengsten afttrapbijeenkomst	
Maart	21/3 Gezamenlijke afttrap beide teams	
Maart	30/3 Gezamenlijke stuurgroep	
2018		
Maart	28/3 Locov	
April	3/4 Staf loco SG: wetgeving, plan van aanpak (mondeling), eerste opzet brief, terugblik afttrap medewerkers	
April	6 april Concept Plan van aanpak omvorming	
April	16/4 Werkbezoek Stas aan ProRail waarbij met medewerkers wordt gesproken	
April	20/4 Gezamenlijke stuurgroep	
April	Bijeenkomsten stakeholders Plan van Aanpak	
Mei	Brief aan Tweede Kamer over planning	
Juni	6 juni AO spoor	
April	Start informele consultatie	
Augustus	Start formele consultatie (ARK, ACM, internetconsultatie, etc.)	
November	Bijeenkomst stakeholders voortgang	
December	Behandeling in voorportalen MR	
2019		
Januari	Aanbieding bij RvS	
Juni	Indiening bij Tweede Kamer	
2020		
April	Indiening Eerste Kamer	
Oktober	Publicatie in staatsblad	
2021		
Januari	Inwerkingtreding	

Voortgang:

Gezamenlijke stuurgroep

De gezamenlijke stuurgroep heeft plaatsgevonden op 30 maart. De belangrijkste punten:

- Tijdens de vorige stuurgroep is de wens al uitgesproken waar mogelijk te dehiërarchiseren, te ontbureaucratiseren en op basis van vertrouwen te werken. Dit moet fijngeslepen worden tot een 'toetssteen' gedurende het traject.
- Om het zbo per 1/1/2021 te realiseren, vormt de wetgeving het kritieke pad. Door alle formele procedures betekent dit dat de komende maanden veel werk moet worden verzet. Over een jaar moet de wet naar de Raad van State. Tegelijkertijd is er veel wat niet in de wet hoeft te worden opgenomen, maar bijvoorbeeld in de sturingsvisie of lagere regelgeving landt. Hiervoor is meer tijd.

- Goede samenwerking voorkomt ruis en politiek gedoe. Ook vroegtijdig delen met de 'buitenwereld' kan helpen spanning te voorkomen. Hierbij wordt het uitgangspunt 'transparantie tenzij' afgesproken. Als iets politiek niet gevoelig is en lenW en ProRail het eens zijn, kunnen stukken vaak best beschikbaar worden gemaakt. Dit moet wel steeds bewust beoordeeld worden.
- De omvorming moet goed aangehaakt zijn op andere relevante trajecten en visa versa. Bijvoorbeeld de nieuwe strategie van ProRail, de Modernisering van de Spoorwegwet, Stationsordening, KPI herziening, etc. In de SG is besloten deze trajecten niet in scope van het zbo-traject te brengen, maar raakvlak / samenhang goed te managen.
- De doelstelling wordt onderschreven. Wel is er de behoefte om begrippen als 'partner' en 'regisseur' maar ook de omschreven relaties nader in te vullen aan de hand van voorbeelden, wat was het (van) en wat moet het worden (naar)?

Plan van Aanpak

Het concept plan van aanpak is gereed en is bijgevoegd bij de stukken. Doel van de bespreking is verdere input op te halen. Het plan zal ook worden besproken met de (beoogd) werkstroomleiders.

Kick-off medewerkers

De kick-off medewerkers vond plaats op 21 maart 2018 in de Jaarbeurs in Utrecht. De inrichting van de middag was vergelijkbaar aan de gezamenlijke kick-off met de leidinggevenden. De algehele sfeer was positief waarbij constructief meegedacht werd. Deze sessie voorzag in een duidelijke behoefte. Wij willen dan ook periodiek medewerkersbijeenkomsten organiseren.

Werkbezoek OR

Op 16 april tussen 10:30 en 12:30 a.s. heeft de staatssecretaris een bezoek aan ProRail gebracht. Hierbij wordt gesproken met de OR en wordt een bezoek gebracht aan de afdeling innovatie.

Stakeholders

Op 28 maart 2018 hebben 5.1.2e en 5.1.2e een gezamenlijke presentatie gegeven in het Locov. Ze hebben hierbij aangegeven dat lenW en ProRail de omvorming nadrukkelijk samen oppakken. Hierbij is ook de ambitie uitgesproken om in dit traject ook de sturingsrelatie eenvoudiger, duidelijker en efficiënter maken. Het Locov heeft gevraagd zo vroeg mogelijk in het traject betrokken te worden en heeft nogmaals gewezen op het formele advies dat in oktober 2016 is gestuurd. Ze benadrukten dat ze het LOCOV op dit moment heel erg goed vinden functioneren en willen dat dan ook echt in stand houden. Afgesproken is dat het concept plan van aanpak in een themasessie in het Locov wordt besproken.

Op korte termijn zullen dergelijke sessies ook voor de (goederen)vervoerders en andere stakeholders worden georganiseerd.

Juridisch werkspoor

Er wordt gewerkt aan het wetsvoorstel en de memorie van toelichting. Het concept hiervan is besproken in de diverse mt's en ter informatie bijgevoegd.

Daarnaast zijn twee inhoudelijke notities opgesteld over 'Waar wordt juridisch en economisch eigendom van de hswi belegd?' (Notitie RIT) en 'realisatie aanleg en verbetering'. Hiervoor is input bij ProRail verzameld. De notitie 'realisatie aanleg en verbetering' ligt voor tijdens dit DO. De notitie RIT biedt op dit moment onvoldoende basis voor besluitvorming en wordt niet ingebracht.

Risico's

Risico	Beheersingsmaatregel	Actueel
Arbeidsvoorwaarden: effect op arbeidsvoorwaarden en rechtspositie	Aanpassen wet en lagere regelgeving. Daarover is een afspraak met Minister van BZK gemaakt. Duidelijk maken wat gevolgen wnra zijn: Wel vereisten op het gebied van integriteit en afleggen eed/belofte. Geen gevolgen voor voor cao, pensioen of arbeidsovereenkomst	Gesprekken met ProRail gestart. Kernteam ProRail en HR ProRail gaan communiceren over de gevolgen van de wnra. Dit kan gevoelig liggen bij personeel en OR.
Fiscaliteit: effect op investeringsruimte	Afspraak met Minister van Financiën gemaakt.	Schriftelijke bevestiging in beleidsbrief.
Fiscaliteit: Via BTW en gebruiksvergoeding effect op prijs treinkaartje	Plan van aanpak gemaakt met oplossingsvarianten.	Focus eerst op gedeeltelijke behoud BTW-status en mogelijke aanpassing VMT-deel gebruiksvergoeding
Wetgeving: datum 1-1-2021 niet gehaald	Opstellen op plan van aanpak (eerste concept in april)	Risico-inschatting maken op basis van plan van aanpak

Mensen en middelen

Werkstroom/expertise	Actie
Fiscaliteit	Inhuuropdracht gegund aan EY, senior en junior voor samen 320 uur tot 31-12-2018
Financieel/Begroting	In overleg met BBC wordt gewerkt aan invulling van een vacature voor het programmteam
Financieel/Begroting	Vanuit BBC expertise beschikbaar voor specifieke klussen

Loco SG

Bestuurskern

Financien, Management en
Control
Bedrijfsvoering, Organisatie
en Informatievoorziening
Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e

M + 5.1.2e
5.1.2e@minienm.nl

Datum

20 april 2018

Kenmerk

IENW/BSK-2018/85255

gespreksnota

Telefonisch overleg president-commissaris ProRail
over benoemingen en bezoldiging

Aanleiding en doel

Naar aanleiding van uw mailwisseling met de president-commissaris van
ProRail, de heer Alders, heeft u vrijdag 20 april om (10:30u tot 11:00u) een
telefonisch gesprek met de president-commissaris 5.1.2e
buiten de reikwijdte

De heer Alders wil met u de volgende punten bespreken:

buiten de reikwijdte

3. Toepassing WNT op RvC

buiten de reikwijdte

Middels deze nota wordt aan u een aantal punten meegegeven die u met de
president-commissaris zou kunnen bespreken.

Gesprekspunten en adviezen

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

Ad 3. Toepassing WNT op RvC

De heer Alders wil graag met u in gesprek over de toepassing van de WNT-norm op de bezoldiging van de RvC.

Toelichting

Op 5 juni 2015 is bezoldigingsbeleid vastgesteld waarbij er besloten is (vanuit een politiek-bestuurlijke afweging door de toenmalige aandeelhouder) dat de WNT-norm enkel van toepassing is op de bezoldiging van het bestuur en dat de WNT voor de bezoldiging van de leden van de RvC niet van toepassing zal zijn. Bij de herziening van de bezoldigingsbeleid (najaar 2016), waarbij het bezoldigingsmaximum voor nieuwe benoemingen is vastgesteld op de WNT-2 norm is er voor gekozen om niet van deze lijn af te wijken mede vanwege de grote (zbo) opgave waar ProRail en daarmee ook de RvC voor staat.

Advies

U wordt geadviseerd om aan deze lijn vast te houden tot ProRail definitief is omgevormd tot een zbo, aangezien u van de RvC verwacht dat deze een goede rol zal vervullen tijdens de transitie. Aangezien er nog geen besluiten zijn genomen over de instelling van een Raad van Toezicht voor het zbo ProRail, kan nog geen uitspraak worden gedaan over de bezoldiging na vorming van het zbo waarbij we overigens aantekenen dat leden van een raad van toezicht per definitie onder de WNT vallen en daarmee ook hun bezoldiging.

buiten de reikwijdte

Toelichting

¹ Artikel 15.4 Statuten Railinfratrust BV

buiten de reikwijdte

5.1.2e

agenda

Bestuurskern

Directie
Bestuursondersteuning
Bestuursadvies

Den Haag
Postbus 91503
2509 EC Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e
5.1.2e@minienm
.nl

Datum

8 mei 2018

Betreft	Stafoverleg staatssecretaris met loco-SG
Vergaderdatum	15 mei 2018
Vergadertijd	09:45 - 10:30
Vergaderplaats	
Deelnemers	Staatssecretaris, loco-SG, programmamanager Transitie ProRail, FMC, DBO-adviseurs, PA, woordvoering

---

1. Opening en mededelingen

Transitie ProRail

2. Voortgangsrapportage (stuk bijgevoegd)
3. Stand van zaken plan van aanpak (mondeling)
4. Stand van zaken brief (mondeling)
5. Realisatie aanleg en verbetering (notitie bijgevoegd)

Zbo-/agentschaps-/aandeelhouderszaken

6. buiten de reikwijdte

7. Rondvraag en sluiting

Voortgangsrapportage Project Omvorming ProRail

Aan: de staatssecretaris (t.b.v. staf loco-SG)

Datum: 7 mei 2018

Planning:

Maand	Mijlpaal	Wie	Op schema?
afgerond			
Februari	22/2 Aftrapbijeenkomst met RvB, Exco en directeuren/MT-leden IenW	Staatssecretaris trapt af (1 ^e uur)	
Maart	14/3 Staf loco-SG over sturing en verantwoording (gedachtenvormend)	Staf loco-SG	
Maart	15/3 Directeurenoverleg IenW (o.a. over sturingsmodel)	Loco-SG	
Maart	20/3 Staf loco-SG over btw-effecten en opbrengsten aftrapbijeenkomst	Staatssecretaris Loco-SG/ team	
Maart	21/3 Gezamenlijke aftrap beide teams	Team IenW ProRail	
Maart	30/3 Gezamenlijke stuurgroep	Loco-SG	
2018			
Maart	28/3 Locov	Team IenW ProRail	
April	3/4 Staf loco-SG: wetgeving, plan van aanpak (mondeling), eerste opzet brief, terugblik aftrap medewerkers	Staatssecretaris	
April	6 april Concept Plan van aanpak omvorming	Kernteam IenW-ProRail	
April	16/4 Werkbezoek ProRail waarbij met medewerkers wordt gesproken	Staatssecretaris	
April	20/4 Gezamenlijke stuurgroep	Loco-SG	
April-Mei-Juni	Bijeenkomst stakeholders Plan van Aanpak	Team	
Mei	Brief aan Tweede Kamer over planning	Staatssecretaris	
Juni	6 juni AO spoor	Staatssecretaris	
Juni	21 juni BAM mobiliteit (IPO)	pm	
Juni	Bijeenkomst stakeholders voortgang	Team	
Augustus	Start formele consultatie (ARK, ACM, internetconsultatie, etc.)	Staatssecretaris	
November	Bijeenkomst stakeholders voortgang	Team	
December	Behandeling in voorportalen MR	Staatssecretaris	
2019			
Januari	Aanbieding bij RvS		
Juni	Indiening bij Tweede Kamer		
2020			
April	Indiening Eerste Kamer		
Oktober	Publicatie in staatsblad		
2021			
Januari	Inwerkingtreding		

Voortgang:

Gezamenlijke stuurgroep

De gezamenlijke stuurgroep heeft plaatsgevonden op 20 april. Hierbij is gesproken over het plan van aanpak en de notitie aanleg. De belangrijkste punten:

Het plan van aanpak:

- Het plan van aanpak is nog niet volledig af. Zo zal o.a. nog een slag gemaakt moeten worden over raakvlakken, afhankelijkheden en bemensing.

- Het wordt wel belangrijk dat nu vaart gemaakt gaat worden. Het streven is natuurlijk om direct alle juiste beslissingen te nemen, maar het belangrijkste is het eindresultaat. Als dit betekent dat tussentijds bijgestuurd moet worden of een beslissing aangepast, gebeurt dat. Daar is in een wetgevingsproces ook ruimte voor.
- het gaat niet om de producten maar om de implementatie van deze producten, wat gaan we ervan merken?

Aanleg

- Het is belangrijk ondubbelzinnig uit te spreken dat ProRail de taak heeft aanleg op de hswi te realiseren. Daarnaast moet echter duidelijk zijn dat er geen monopolie ontstaat. Dit kan innovatie in de weg staan. Enige flexibiliteit moet dan mogelijk zijn.
- ProRail moet kunnen garanderen dat iets nieuws compatibel is met het bestaande spoor.

Plan van aanpak

Het plan van aanpak is breed verspreid binnen ProRail en IenW, zowel op medewerkersniveau als bij leidinggevend. We hebben dan ook van diverse kanten feedback ontvangen. De opmerkingen waren zeer divers en bevatten feitelijke constatering maar ook vragen om later in het proces mee te nemen. Er waren verschillende opmerkingen over de relaties en afhankelijkheden in met name de eerste vijf werkstromen. Daarnaast merken we aan alle kanten behoefte aan een overzicht van wat op korte termijn moet gebeuren en waar langer de tijd voor is. Op dit moment zijn we deze opmerkingen aan het verwerken. Daarnaast is er voor de eerste fase (tot start consultatie van de Instellingswet per 1 september) een 'Eerste fase planning' opgesteld. Deze is nu in concept gereed en bevat een uitwerking van de deliverables die op korte termijn (voor de start van de internetconsultatie) nodig zijn. Hiermee is een belangrijke concretiseringsslag geslagen. Daarbij hebben we nogmaals gekeken hoe we deze eerste vijf werkstromen zo kunnen aanvlagen en vormgeven dat de samenhang geborgd wordt, en dat de producten die op de korte termijn nodig zijn, direct zichtbaar zijn en ook in de komende maanden opgeleverd worden.

Stakeholders

Op 9 mei vindt een deep dive over het plan van aanpak plaats met de consumentenorganisaties uit het locov. Daarnaast worden in samenspraak met het IPO en de VNG gesprekken gepland met provincies en gemeenten. Ook worden gesprekken met goederenvervoerders, reizigersvervoerders en aannemers gepland.

Risico's

Risico	Beheersingsmaatregel	Actueel
Arbeidsvoorwaarden: effect op arbeidsvoorwaarden en rechtspositie	Aanpassen wet en lagere regelgeving. Daarover is afspraak met Minister van BZK gemaakt. Duidelijk maken wat gevolgen wnra zijn: Wel vereisten op het gebied van integriteit en afleggen eed/belofte. Geen gevolgen voor cao, pensioen of arbeidsovereenkomst	Gesprekken met ProRail gestart. Kernteam ProRail en HR ProRail gaan communiceren over de gevolgen van de wnra. Dit kan gevoelig liggen bij personeel en OR.

Fiscaliteit: effect op investeringsruimte	Afspraak met Minister van Financiën gemaakt.	Schriftelijke bevestiging in beleidsbrief.
Fiscaliteit: Via BTW en gebruiksvergoeding effect op prijs treinkaartje	Plan van aanpak gemaakt met oplossingsvarianten.	Focus eerst op gedeeltelijke behoud BTW-status en mogelijke aanpassing VMT-deel gebruiksvergoeding
Wetgeving: datum 1-1-2021 niet gehaald	Opstellen op plan van aanpak (concept gereed)	Risico-inschatting maken op basis van plan van aanpak

Staatssecretaris
via loco-sg

Bestuurskern

Dir. Bedrijfsv. Org. en
Informatiebeleid
Team Governance
Zelfstandige Organisaties

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e
5.1.2e@minienm.nl

Datum

24 april 2018

Kenmerk

IENW/BSK-2018/100490

beslisnota

Aandeelhoudersvergadering ProRail 18 mei 2018

Inleiding

Op vrijdag 18 mei 2018 vindt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) op het hoofdkantoor van ProRail plaats. U bent bij brief (zie bijlage 1) in uw hoedanigheid van enig aandeelhouder uitgenodigd de AvA bij te wonen. Tijdens de AvA van ProRail (die twee keer per jaar plaatsvindt) komen de onderwerpen aan de orde die voor ProRail en de aandeelhouder van ProRail (de Staat) van belang zijn. Gebruikelijk is dat de loco-SG als vertegenwoordiger (door middel van uw volmacht) van de Staat deelneemt aan de AvA.

In de toelichting bij deze nota vindt u de geannoteerde agenda met de stand- en besprekpunten voor de AvA. Na de AvA (en vaststelling van de jaarstukken) zal een aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer aan u worden voorgelegd, waarmee u de jaarstukken aanbiedt aan de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht om:

1. De loco-SG te volmachtigen (zie bijlage 2) zodat hij namens u de AvA kan bijwonen en namens u besluiten kan nemen.
2. In te stemmen met een voor de loco-sg geannoteerde agenda incl. besprekpunten (zie toelichting).
3. In te stemmen met de herbenoeming van dhr. H. Alders als lid en president-commissaris van de Raad van Commissarissen.

Beslistermijn

U wordt verzocht zo spoedig mogelijk te beslissen op bovengenoemde punten in verband met de komende AvA op vrijdag 18 mei.

Bijlagen

1. Oproep AvA RIT BV
2. Volmacht
3. Notulen AvA 24 november 2017
4. Stand van zaken omvorming ProRail zbo
5. Jaarverslag 2017 (RIT BV en ProRail BV)
6. Strategie – stand van zaken
7. Brief herbenoeming president-commissaris
8. Concept-profielchets Raad van Bestuur

Agenda AvA 18 mei 2018

De conceptagenda is samengesteld in goed overleg tussen ProRail en IenW. De conceptagenda bevat de volgende punten:

1. **Opening van de vergadering**

a.	benoemen voorzitter door AvA	<i>besluiten</i>
b.	aanwijzen secretaris door voorzitter	<i>besluiten</i>
c.	vaststellen agenda	<i>vaststellen</i>
d.	mededelingen	<i>informeren</i>

2. **Notulen vorige AvA**

Verslag AvA 24 november 2017

vaststellen

3. **Actualiteiten ProRail B.V.**

buiten de reikwijdte

informeren

Presentatie door 5.1.2e

4.

5.

6.

7.

buiten de reikwijdte

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14. **Rondvraag en sluiting**

Toelichting

Geannoteerde agenda AvA ProRail B.V. d.d. 24 november 2017

Agendapunt 1: Opening

buiten de reikwijdte

Agendapunt 3: Actualiteiten ProRail B.V.

buiten de reikwijdte

Ook zal de CEO kort ingaan op iv) de omvorming van ProRail. Ter voorbereiding op dit onderdeel heeft ProRail geen stukken gedeeld.

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

5.1.2e

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

5.1.2e

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

Agendapunt 14: Rondvraag en sluiting

5.1.2e

5.1.2e

Agenda

Vertrouwelijk

Onderwerp Algemene vergadering van Aandeelhouders Railinfratrust B.V.

Datum 18 mei 2018

Plaats Inktpot, Moreelsepark 3
Nieuweroordzaal
Aanvang 10:30 uur – 12:30 uur
Status Concept

1. **Opening van de vergadering**

- a. benoemen voorzitter door AvA
- b. aanwijzen secretaris door voorzitter
- c. vaststellen agenda
- d. mededelingen

besluiten
besluiten
vaststellen
informer

2.

buiten de reikwijdte

3. **Actualiteiten ProRail B.V.**

buiten de reikwijdte

Presentatie door

5.1.2e

informer

4.

5.

6.

7.

buiten de reikwijdte

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14. **Rondvraag en sluiting**

Informatief A4 met s.v.z., belangrijkste risico's, proces en mijlpalen;

Stand van zaken

Programmaplan

- Het programmaplan is in concept gereed. Dit is in gezamenlijkheid tot stand gebracht.
- Met het programmaplan wordt invulling gegeven aan de gezamenlijke ambitie
  - waarbij IenW en ProRail samen voor het spoor staan,
  - zodat reiziger en verlader er beter van worden,
  - op een wijze die het publieke belang dient,
  - vanuit vertrouwen in elkaars rol en expertise.

Samenwerking

- De samenwerking met ProRail verloopt plezierig, maar er is wel sprake van tijdsdruk, waardoor er natuurlijk spanningen kunnen ontstaan. Ik heb er vertrouwen in dat die binnen het team kunnen worden opgevangen.

Werkzaamheden eerste fase:

- Voor de eerste fase ligt de focus voornamelijk op de wet, die eind augustus klaar moet zijn voor consultatie. Daarvoor is een wbs opgesteld. Belangrijke onderwerpen die aan de orde moeten komen zijn onder meer:
  - waar komt het juridische eigendom te liggen van de spoorweginfrastructuur (HSWI)?
  - de vormgeving van het intern toezicht (RvT of RvA al dan niet in combinatie met een audit committee?)
  - komt er al dan niet een gebruikersraad om externe stakeholders beter te betrekken?
- We zorgen dat deze onderwerpen in de gezamenlijke stuurgroep en in de beide organisaties besproken kunnen worden.

Tweede fase

- In de tweede fase, vanaf september, zal de nadruk liggen op het ontwikkelen van een gezamenlijke sturingsvisie en de uitwerking van de lagere regelgeving.

Stakeholders

- Op korte termijn vinden verschillende bijeenkomsten plaats met stakeholders om hen mee te nemen in het programmaplan en ruimte te kunnen geven voor aanvullingen en verbeteruggesties.
- Dit gebeurt gezamenlijk met ProRail.

Leren van andere zbo's

- IenW en ProRail maken gezamenlijk een rondje langs andere zbo's om te leren van ervaringen (zowel diverse IenW-ZBO's als externe zbo's (bijv. het UWV, de SVB, de NZA, COA)).

Belangrijkste risico's

Behalen kritieke pad

- Het wetgevingstraject ligt op koers; dit blijft wel het kritieke pad van dit programma;

Arbeidsvoorwaarden

- Dat de omvorming van ProRail geen gevolgen zal hebben voor de cao en de pensioenregeling van de werknemers van ProRail wordt geborgd in de instellingswet.
- Daarnaast is het de bedoeling dat de werknemers van ProRail niet zullen deelnemen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP).

- Het ministerie van BZK zal hierover in overleg treden met het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP.
- ProRail-werknemers zullen wel ambtenaar worden in de zin van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren.
  - Dit heeft geen gevolgen voor hun cao of pensioenregeling.
  - Wel zullen een aantal specifieke voorschriften voor ambtenaren op werknemers van ProRail van toepassing zijn, bijvoorbeeld op het gebied van integriteit.

BTW-structureel

- De omvorming heeft gevolgen voor de BTW-status, waardoor de BTW-aftrek zal vervallen en de kosten hoger worden.
- Via de gebruiksvergoeding zou dat kunnen leiden tot hogere lasten voor vervoerders en uiteindelijk reizigers en verladers. Toegezegd is echter: geen kostenstijging.
- Externe deskundigheid is inmiddels ingehuurd om te komen tot een gedegen advies met betrekking tot de BTW-vraagstukken.
- Op dit moment worden twee oplossingsrichtingen onderzocht. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden tot het aanpassen van de hoogte van de gebruiksvergoeding.
- Ook wordt bezien wat de mogelijkheden zijn om met de belastinginspecteur in gesprek te gaan over de huidige redenatie achter de BTW-positie van ProRail, om zodoende ervoor te zorgen dat ProRail in de toekomst nog steeds BTW-ondernemer blijft voor wat betreft de gebruiksvergoeding.

Overige fiscale gevolgen (niet BTW-structureel):

- De inzet van het kabinet is dat de eventuele kosten van deze omvorming niet op de reizigers, de verladers, de vervoerders (en de concessieverleners) en de investeringen op het spoor worden afgewenteld.
- Op basis van de huidige begrotingsregels en de huidige informatie is de inschatting dat ceteris paribus voor een zo neutraal mogelijke omvorming van ProRail de inkomsten- en uitgavenkaders kunnen worden aangepast.
- Dit is vastgelegd in de beleidsbrief.

Proces mijlpalen

De belangrijkste bestuurlijke mijlpalen:

30 mei	Stuurgroep stelt plan van aanpak vast
6 juni	AO spoor: Brief aan de TK over s.v.z. programma omvorming ProRail (concept bijgevoegd).
Juni (voor de zomervakantie)	Start informele consultatie stakeholders.
Begin parlementaire jaar	(Formele) consultatie wet
Februari	Indiening ministerraad
September 2019 –start parlementaire jaar	Indiening Tweede Kamer
1-1-2021	Omvorming is een feit

Concept notulen

Algemene Vergadering van Aandeelhouders Railinfratrust B.V. ("RIT B.V.")

Datum 24 november 2017

Kenmerk VT20170018-259168470-200

Aanwezig Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (Aandeelhouder):

5.1.2e

5.1.2e

RvC RIT B.V.:

5.1.2e

5.1.2e

RvB RIT B.V.:

5.1.2e

5.1.2e

ProRail B.V.:

5.1.2e

5.1.2e

Afwezig

-

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

5.1.2e

5.1.2e

buiten de reikwijdte

5.1.2e

buiten de reikwijdte

5.1.2e

5.1.2e

buiten de reikwijdte

buiten de reikwijdte

5.1.2e

5.1.2e

9. Herpositionering ProRail

De 5.1.2e geeft aan dat herpositionering een lange voorgeschiedenis heeft. In het regeerakkoord is nu een duidelijk besluit genomen en het is belangrijk het traject nu ter hand te nemen. De Staatssecretaris heeft uitgesproken dit traject samen met ProRail te willen doorlopen en de kansen met elkaar te delen en te benoemen. De bedoeling is om samen te komen tot een situatie die voor ProRail en IenW tot verbeteringen leidt aangezien in het verleden is gebleken dat in een aantal situaties beperkingen bestonden. Het doel is een zo goed mogelijke sturings- en toezichtsrelatie, met een duidelijke positionering.

De heer 5.1.2e geeft aan dat dit goed aansluit bij de intentie van de RvC en de wijze waarop hij dit met de RvB heeft besproken.

5.1.2e

5.1.2e

buiten de reikwijdte

5.1.2e

buiten de reikwijdte

5.1.2e

agenda

Betreft	Directeurenoverleg IenW Omvorming ProRail
Vergaderdatum	22 mei 2018
Vergadertijd	12:00 - 13:00
Vergaderplaats	Y.408
Deelnemers	5.1.2e (vz), 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e
Kopie aan	5.1.2e, Programmteam Omvorming ProRail

Bestuurskern

Programma Omvorming ProRail

Rijnstraat 8
Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e

M + 5.1.2e

5.1.2e @minienm.nl

Datum

15 maart 2018

Bijlage(n)

1. Conceptverslag DO 12 april 2018
2. Voortgangsrapportage Programma
3. Plan van Aanpak – versie mei 2018
4. Work breakdown structure
5. Notitie RIT

1. Opening

Mededelingen en vaststelling notulen do 12 april 2018 - Bijlage 1

2. Voortgangsrapportage Programma Omvorming ProRail

Ter informatie- Bijlage 2

3. Plan van Aanpak Omvorming ProRail – versie mei 2018

Ter validatie – Zijn er ten aanzien van deze nieuwe versie nog belangrijke punten die jullie ons mee willen geven? - Bijlage 3

4. Work breakdown structure (wbs)

Ter validatie – herkent u de op te leveren producten? Mist u nog producten? - Bijlage 4

5. Notitie RIT – juridische en economische eigendom – Bijlage 5

Ter besluitvorming – Benoemen voorkeursvariant voor beleggen juridische eigendom HSWI

6. Rondvraag

Bestuurskern
Programma Omvorming
ProRail

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e

5.1.2e @minienm.nl

Datum

12 april 2018

verslag

Betreft	Verslag Directeurenoverleg IenW - Omvorming ProRail
Vergaderdatum en -tijd	12 april 2018 13:00u - 14:00u
Vergaderplaats	Den Haag, Z.404
Deelnemers	5.1.2e (vz), 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e
Kopie aan	5.1.2e, Programmteam Omvorming ProRail

1. Opening

Mededelingen en vaststellen notulen DO 15 maart 2018

Over het verslag van 15 maart 2018: Naar aanleiding van zorgen van HBJZ over deelname aan het programmteam (IenW) mét dan wel zonder last of ruggenspraak, besluit het DO het volgende:

Leden van het programmteam nemen in principe deskundigheid en opvattingen uit hun directie mee naar het overleg, maar de uitspraak van betrokkenen in dat overleg bindt (de directeur van) die directie niet op voorhand.

2. Procedure afstemoverleg

Ter besluitvorming

Het DO stemt in met de procedure voor het afstemoverleg.

Daarbij besluit het DO dat het uitgangspunt wordt dat de stukken minimaal 5 dagen voorafgaand aan het afstemoverleg worden verzonden. Verder markeert het DO dat leden van het afstemoverleg daaraan deelnemen mét last en ruggenspraak van de directie die zij vertegenwoordigen en dat het streven naar consensus geen doel op zich is.

3. Voortgangsrapportage Programma Omvorming ProRail (Bijlage 4)

Ter informatie

Het DO is te spreken over de voortgangsrapportage en spreekt het volgende af:

- In iedere voortgangsrapportage zal de voortgang op het onderwerp fiscaliteit expliciet benoemd worden; dit heeft specifieke aandacht van de Staatssecretaris.
- De volgende voortgangsrapportages zullen meer inzicht bieden in de toereikendheid van het huidige budget voor de gezamenlijke begroting. Indien nodig wordt de interne controller tijdig ingeschakeld.
- De volgende voortgangsrapportage zal meer conform het format uit het plan van aanpak zijn, inclusief risico-lijst.

Bestuurskern
Programma Omvorming
ProRail

Datum
12 april 2018

4. Concept Plan van Aanpak Omvorming ProRail

Ter consultatie – u wordt gevraagd eventuele aandachtspunten / verbeterpunten mee te geven

Het DO spreekt de volgende punten af:

- Ter borging van de doelen en uitgangspunten van de omvorming, en ter voorkoming van het denken in deliverables, zal per 'deliverable' steeds inzichtelijk gemaakt worden hoe dit product zich verhoudt tot de in het plan van aanpak geformuleerde doelen en ambities.
- Indien meer zich bestaat op de haalbaarheid van de planning, zorgt het programma ervoor dat een plan b bestaat. Om de haalbaarheid van de planning te optimaliseren zal goed gekeken worden naar de beheersingsmaatregelen die de snelheid kunnen bevorderen.
- In het plan van aanpak wordt een balans in de bemensing van de werkstromen aangebracht.
- In het plan van aanpak wordt een aparte werkstroom ingericht voor de algemene sturingsfilosofie, waarin overkoepelend gekeken zal worden naar de sturing voor de afzonderlijk genoemde taken van ProRail. Deze werkstroom staat daarmee boven de onderliggende werkstromen en bewaakt de samenhang daartussen. Deze overkoepelende werkstroom zal op het DO geagendeerd worden.
- De werkstromen worden qua terminologie aangepast aan de Europeesrechtelijke termen.
- In het plan van aanpak wordt de directeur OVS benoemd als lid van de stuurgroep.
- De term sponsor wordt nader geduid.
- De relatie met andere trajecten, waaronder de modernisering van de spoorwegwet, wordt explicieter in het plan van aanpak benoemd.
- De subtitel van het plan van aanpak wordt nader bekeken.
- De werking van het afstemoverleg wordt na een half jaar geëvalueerd.
- 5.1.2 zal met ProRail bespreken of zij voelen voor een gezamenlijk PBO en rapporteert hier volgend DO over terug.

5. Notitie realisatie aanleg en verbetering

Ter besluitvorming – u wordt gevraagd een keuze te maken voor een van de in deze notitie voorliggende opties

De meerderheid van het DO heeft voorkeur voor optie 2 of 3.

Het DO vindt dat het uitgangspunt moet zijn dat de realisatie van aanleg en verbetering bij ProRail wordt belegd. De meerderheid is daarbij van mening dat het wenselijk is flexibiliteit te behouden voor uitzonderlijke situaties zoals beschreven in de notitie en om ProRail te prikkelen tot effectiviteit.

HBJZ spreekt zich uit voor optie 1. Als zbo dient ProRail alle aanleg en verbetering te realiseren, uitzonderingen kunnen altijd, maar onder verantwoordelijkheid van ProRail.

Het DO besluit voorts dat deze voorkeursoptie aan de werkstroom fiscaliteit wordt meegegeven, in verband met de BTW-discussie. De fiscalisten dienen in hun proces in kaart te brengen of de andere opties uit de notitie betere uitgangspunten bieden voor de te beslechten BTW-discussie. Indien dat het geval is komt het besluit over het beleggen van de verantwoordelijkheid van de realisatie van aanleg en verbetering terug in het DO.

6. Rondvraag

Op verzoek van 5.1.2a zal bekeken worden of de komende stuurgroep kan worden verplaatst.

Bestuurskern
Programma Omvorming
ProRail

Datum
12 april 2018

Voortgangsrapportage Omvorming ProRail: 'Samen anders'

Aan: Directeurenoverleg IenW 22 mei

Datum: 16 mei 2018

Planning:

Maand	Mijlpaal	Wie	Op schema?
2018			
Maart	14/3 Staf loco-SG over sturing en verantwoording (gedachtenvormend)	Staf loco-SG	
Maart	15/3 Directeurenoverleg IenW (o.a. over sturingsmodel)	Loco-SG	
Maart	20/3 Staf loco-SG over btw-effecten en opbrengsten-afttrapbijeenkomst	Staatssecretaris Loco-SG/team	
Maart	21/3 Gezamenlijke afttrap beide teams	Team IenW ProRail	
Maart	30/3 Gezamenlijke stuurgroep	Loco-SG	
Maart	28/3 Locov	Team IenW ProRail	
April	3/4 Staf loco-SG: wetgeving, plan van aanpak (mondeling), eerste opzet brief, terugblik afttrap medewerkers	Staatssecretaris	
April	6 april Concept Plan van aanpak omvorming	Kernteam IenW ProRail	
April	16/4 Werkbezoek ProRail waarbij met medewerkers wordt gesproken	Staatssecretaris	
April	20/4 Gezamenlijke stuurgroep	Loco-SG	
April-Mei-Juni	Bijeenkomsten stakeholders Plan van Aanpak	Team	
Mei	Brief aan Tweede Kamer over planning	Staatssecretaris	
Mei	30 mei stuurgroep omvorming	Loco-SG	
Juni	6 juni AO spoor	Staatssecretaris	
Juni	Informele consultatie stakeholders	team	×
Juli	4 juli stuurgroep omvorming	Loco-SG	
Augustus	29 augustus stuurgroep omvorming	Loco-SG	
Start parlementaire jaar	Start formele consultatie (ARK, ACM, internetconsultatie, etc.)	Staatssecretaris	×
November	Bijeenkomst stakeholders voortgang	Team	
December	Behandeling in voorportalen MR	Staatssecretaris	
2019			
Maart	Aanbieding bij RvS		×
September	Indiening bij Tweede Kamer		
2020			
April	Indiening Eerste Kamer		
Oktober	Publicatie in staatsblad		
2021			
Januari	Inwerkingtreding		

*Zie planning onder voortgang

Een uitwerking van de voorziene onderwerpen per stuurgroep is opgenomen in de bijgevoegde Excel 'Planning per stuurgroep'

Voortgang:

Planning

Er is een fasering aangebracht in de werkzaamheden. Voor de eerste fase tot en met eind augustus zijn de op te leveren producten die input vormen voor het wetsvoorstel en de memorie van toelichting